

Evropska gospodarska skupnost brez sodelovanja delavskih množic

V "Gospodarstvu" smo nedavno na vedli izjavo podpredsednika E. Karda delja pariškemu socialističnemu listu "France Observateur" o gledišču Jugoslavije nasproti Evropski gospodarski skupnosti. Tedaj je E. Kardelj na glasil, da obstaja nevarnost, da tesno gospodarsko združevanje šestih evropskih držav dovede do gospodarskega zaprtja bloka, ki bi se ločil od drugih držav ter bi sam ne mogel razviti svojega gospodarstva, ker bi bil osamljen; le evropsko delavsko gibanje bi lahko preusmerilo sedanjo smer zahodnega evropskega združevanja.

Poročila iz Bruslja, kjer je sedež Evropske komisije ("Evropske gospodarske skupnosti") v zadnjem času zlasti naglašajo zaskrbljenost vodilnih krogov, ker je prizadevanje za gospodarsko združitve zahodne Evrope pod okriljem Evropske gospodarske skupnosti še danes brez zaslome delavskih gibanj v Evropi. Zanimiva je tudi okolnost, da v nobeni izmed vlad šestih držav, ki so članice Evropske gospodarske skupnosti, niso zastopane levčarske stranke. To pomeni, da je politika, ki gre za tem, da se zahodne evropske države gospodarsko združijo, brez opore delavskih množic. Delavske množice ne stojijo samo ob strani in pasivno opazujejo ta razvoj gospodarskega zblizevanja, temveč so mu delavske stranke odkrito nasprotne. V Bruslju čujejo naraščajoči vpliv komunistične propagande, kakor tudi vpliv angleške laburistične stranke, ki je tudi nasprotna Evropski gospodarski skupnosti, na socialistične stranke v Evropi. Delavski sindikati se prav nič ne navdušujejo za gospodarske načrte sedanjih vlad šestih evropskih držav (Italije, Francije, Belgije, Zahodne Nemčije, Holandije in Luksemburga).

KAJ JE POKAZAL "EVROPSKI KONGRES DELA" V Parizu je bil nedavno "Evropski kongres dela", ki naj bi na pobudo evropskega socialističnega gibanja tesneje povezal delavska gibanja v posameznih evropskih državah z Evropsko gospodarsko skupnostjo ter nakazal nove pobude v tej smeri. Temu evropskemu socialističnemu gibanju so v začetku pripadali tudi francoski krščanski demokrati, socialistični radikalni in pristaši ljudskih republikancev (katoličani). Prvotno obljubil sodelovanje na tem kongresu Nenni (in imenu italijanske socialistične stranke), Mendès-France, Ollenhauer (in imenu nemške socialistične stranke) in predstavniki Zveze nemških sindikatov. Poleg teh bi

sodelovale omenjene francoske skupine in razne francoske socialistične stranke. Toda nazadnje ni bilo Nenni, ki je poslal na kongres samo svojega odposlanca, ne Mendès-France, ne predstavnikov nemške socialistične stranke, niti ne predstavnikov Zveze nemških sindikatov.

INDUSTRIJCI OSAMLJENI

Pri osrednjem vodstvu Evropskega skupnega tržišča obstoji tudi poseben socialni oddelek, ki naj bi skrbel za sodelovanje evropskih delavskih množic pri delu na gospodarski združitvi v evropskih državah. Toda ta urad je stvarno osamljen, ker ni mogel vzpostaviti tesnih vezi z evropskimi delavskimi gibanji. Edino krščanska sindikalna internacionala, ki pa predstavlja manjšino v evropskem delavskem gibanju, ima svoje predstavnike v zveznem uradu evropskih sindikatov v Bruslju. Predstavniki industrijskih združenj v šestih evropskih državah se po poročilih iz Bruslja zavajajo velike nevarnosti, ki jo predstavlja za bodočnost Evropske gospodarske skupnosti ta odločitev predstavnikov evropskih delavskih gibanj. Popolna pasivnost in celo nasprotovanje delavskih sindikatov ovira izvedbo gospodarske preobrazbe, ki jo zahteva Evropsko gospodarsko združevanje v industrijskih podjetjih.

Ožje svobodno trgovinsko področje postaja stvarnost

Nedavna konferenca sedmih evropskih držav (Norveške, Švedske, Danske, Švice, Avstrije, Portugalske in Velike Britanije) je pokazala, da te države mislijo resno za ustanovitve nove gospodarske skupnosti, ki bo tekmovala Evropskemu skupnemu tržišču šestih zahodnih držav.

Na sestanku v Stockholmu je bil izdelan osnutek bodočega "ožjega svobodnega trgovinskega področja. (Po prvotni angleški zamisli bi svobodno trgovinsko področje moralo biti širše). Dokončno besedo o tem osnutku bodo izrekli ministri omenjenih sedmih držav na sestanku, ki bo v Stockholmu sredi julija.

Pri tej pobudi nima več Anglija vodilne besede, temveč so Angleži predstili zadevo skandinavskim deželam; seveda bo usoda te nove gospodarske pobude končno odvisna od gledišča Velike Britanije, ki je gospodarsko najmočnejša. O osnutku za bodočo ureditev ožjega svobodnega trgovinskega področja so že znane ne-

GOSPODARSKO ZDRUŽEVANJE S POLITIČNIMI NAMENI

Predstavniki Evropske gospodarske skupnosti oziroma njenih posameznih organizacij (Premogovne in jeklarske skupnosti ter Evropskega skupnega trga), P. Finet, E. Hirsch in prof. W. Hallstein so s svojim nedavnim obiskom v Ameriki hoteli razpršiti ameriške pomisleke proti Evropski gospodarski skupnosti, predvsem strah, da bi se iz te skupnosti razvil zakončen in pred ostalim svetom zaprt gospodarski blok. Američanom so zatrjevali, da bodo države Evropske gospodarske skupnosti še nadalje povezane z drugimi državami in sicer na podlagi svobodnih trgovinskih pogojev ter da bodo spoštovala pravila Mednarodnega denarnega sklada in določbe Mednarodnega carinskega in trgovinskega sporazuma (GATT). Finet je tudi obljubil, da bo Premogovna skupnost odpravila omejitve uvoza ameriškega premoga. Računajo tudi z možnostjo, da bo Evropsko gospodarsko skupnost ustanovila v Ameriki posebno predstavništvo.

Morda najbolj značilna je bila izjava prof. Hallsteina, ki je predsednik Evropske komisije v Bruslju, da si bo Evropska gospodarska skupnost prizadevala, da se države članice tudi politično zblizajo in povežejo.

katere podrobnosti. Carine bi bile v okviru nove skupnosti odpravljene ali vsaj znižane prej kakor v Evropskem skupnem tržišču. Julija 1960 bi bile carine za industrijske izdelke znižane že za 20% ter končno odpravljene nekako v 10 letih.

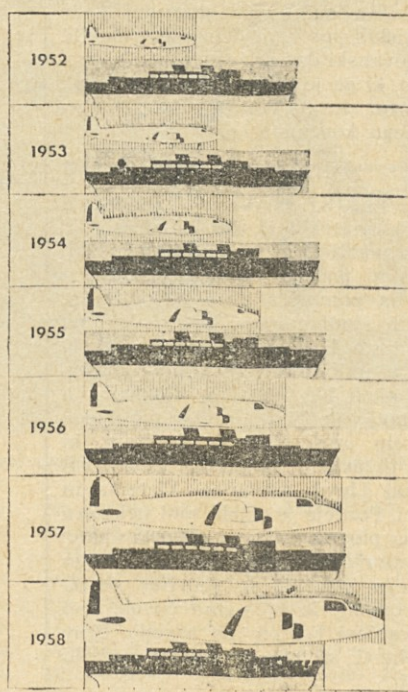
NOVA SKUPNOST NE BO ZAJELA KMETIJSKIH PROIZVODOV, vendar bo vprašanje mednarodne menjave kmetijskih proizvodov rešeno z dvostranskimi sporazumi. Ta sklep je bil sprejet na predlog Danske, ki je zlasti zaskrbljena zaradi omejitve uvoza kmetijskih pridelkov, ki se pojavljajo čedalje bolj pogosto. Vprašanje ribolova bodo obravnavali posebej ter o njem sklenili tudi poseben dogovor.

Vprašanje ustanovitve severne carinske unije ostane odprto, vendar so se v Stockholmu dogovorili, da ne smejo carinske določbe pod okriljem severne carinske unije biti na škodo članicam ožjega svobodnega trgovinskega področja.

Letala so dobila bitko

Prevoz z letali napreduje pred prevozom z ladjami

Podatki o razvoju civilnega zračnega prometa kažejo, da niso nesreče zadržale napredka civilnega letalstva. Potniki uporabljajo čedalje bolj letala kot prevozno sredstvo. O tem so dovolj zgovorni tudi podatki o potniškem prometu na ladjah in v letalih. Ako primerjamo število ljudi, ki rajši zberejo letalo za potovanje čez Atlantski ocean s številom potnikov, ki potujejo rajši z letali, pridemo do zaključka, da letala čedalje bolj izpodrivajo ladje, čeprav je potovanje na ladjah bolj udobno. Človek se odloči za letalo v prvi vrsti zaradi hitrosti, saj so danes v prometu že letala na reaktivni pogon, ki v dobrih sedmih urah priletijo iz Amerike v Evropo, medtem ko potrebujejo ladje za to pot še vedno 5 do

6 dni. Razdaljo Seattle (blizu Washingtona) - Rim bo letalo na reaktivni pogon preletelo v 11 urah.

Naša risba je sestavljena na podlagi podatkov, ki jih je zbrala Organizacija za gospodarsko sodelovanje v Evropi (OEEC) o prometu po morju in zraku čez Atlantski ocean v zadnjih letih. Ti podatki so toliko bolj zgovorni, ker predstavljajo promet čez severni Atlantski približno polovico vsega zračnega prometa na svetu.

Lansko leto so letala prvič premagala ladje, to se pravi, da je število potnikov, ki so preleteli Atlantski ocean z letali bilo večje kakor tistih, ki so

se odločili za počasnejše potovanje z ladjo. Letala so namreč na teh proгах prevozila 1.193.000 potnikov, to je 70.000 več kakor v letu 1957, medtem ko je z ladjami potovalo 958.000 potnikov, to je 80.000 manj kakor prejšnje leto. Da je potovalo manj ljudi z ladjami, je kriva tudi okolnost, da se je število izseljencev v Kanado lanske leto zelo zmanjšalo.

Močno je napredoval promet z letali čez Severno Atlantsko morje zlasti v prvem tromesečju leta 1959. Tega prometa naša risba se ne upošteva. Ocean je preletelo manj letal (9,8% manj), vendar so letala prevozila več potnikov kakor v istem času prejšnjega leta, in sicer 5535 več. Potniški in tovarni promet je narasel približno na eno petino. Z letali je bilo prepeljanih 190.894 (19,9 odst. več), tovora pa za 6.630 ton (30,3 odst. več) ter 2.816 ton pošte (15% več).

Kljub naraščanju prometa je ostalo nezasedenega še mnogo prostora; tako je bilo zasedenega v prvih treh mesecih tega leta 55,8% letalskega prostora, to je 2,8% več kakor v istem času leta 1958.

Predstavniki velikih letalskih družb se pričujejo, da kljub vsemu naraščanju zračni promet ne prinaša dobička, kakor so ga prvotno pričakovali. Temu je kriva okolnost, da so družbe močno povečale zmogljivost svojih letal, medtem ko ni promet naraščal sorazmerno. V letu, ki se je končalo septembra 1958, je bilo na razpolago 498.000 sedežev več kakor prejšnje leto, zasedenih pa je bilo samo 223.000 sedežev več.

- 0 -

VEČJI PROMET S TEKOCIMI GORIVI

V prvih treh mesecih letošnjega leta je Italija izvozila naslednje količine petroleja in proizvodov (v oklepaju ustrežne količine za prvo tromesečje leta 1958): bencin 4.140.078 (3.187.479) stotov, petrolej 837.779 (658.890), plinska olja 5.897.216 (4.211.029), gorilni destilacijski ostanki 9.114.675 (6.285.970), mazalna olja 51.062 (191.799), drugi proizvodi 150.683 (289.578). Izvoz je dosegel vrednost 32 milijard 952 milijonov. V prvih treh mesecih lanskega leta pa 25 milijard 620 milijonov lir.

V istem času je Italija uvozila: surova petrolejska olja 5.871.171 (4.830.849) ton, bencin 89.555 (39.015) stotov, petrolej 157 (45), plinska olja 9.562 (9.555), gorilne destilacijske ostanke 490.796 (358.550), mazalna olja 96.428 (66.895), druge proizvode za 227.302 (152.470) stotov. Vrednost uvoza je dosegla 71 milijard 190, lani v istem času pa 63 milijard 200 milijonov lir.

Ameriško potniško letalo »Boeing 707« z eno štiri motorji na reaktivni pogon. Prevažalo bo lahko 90 potnikov. To je prvo potniško letalo na reaktivni pogon, izdelano v Združenih ameriških državah za tujino, in sicer za avstralsko družbo »Qantas Airways of Australia«. Na progi Sydney - San Francisco - New York - London bo pričelo

obratovati 29. julija. Razdaljo 12.292 milj bo preletelo v 38 urah, v zraku bo 27 ur. S tem letali vzdržuje ameriška družba »Pan American« progo Rim - Pariz - New York. Na tej progi leti Boeing 707 z brzino 965 km na uro. Letalo je dolgo 44 metrov, dolžina obeh kril pa znaša 40 metrov. V nekaj minutah doseže višino 8000 do 12.000 m, v kateri navadno leti.

Kaj se dogaja v Albaniji

Dežela je pod političnim in gospodarskim vplivom Sovjetske zveze

Obisk ministrskega predsednika Hruščeva v Albaniji je seveda zbudil zanimanje za politični, strateški pa tudi gospodarski pomen te dežele ob Jadranskem morju. Prepričani smo da bomo zaradi tega ustregli našim bralcem, ako navedemo tudi v našem listu nekaj podatkov o današnji Albaniji, ki smo jih nabrali v nekaterih pomembnejših zgodnjih listih.

V Albaniji živi danes okrog 1,4 milijona Skipterov (Albancev). Po vsej deželi se močno čuti sovjetski vpliv. Prav zdaj gradijo velik kulturni dom, ki ga je Albaniji podarila Sovjetska zveza; ta je na primer tudi v Varšavi zgradila veliko stavbo in kulturne namene. Tudi na univerzi, ki je bila zgrajena lanske leto, opaziš znamenja Sovjetskega pokroviteljstva. Vojstvo nosi sovjetske uniforme. Količina sovjetskih listov, ki jih prodajo v Albaniji, znaša približno desetino namoklade, v kateri je razširjeno glasilo albanske komunistične stranke »Zeri i Popullit«. Albanci so tudi prevzeli Sovjetsko geslo: »Mesec telesnega dela za vse funkcionarje na vodstvu«. Tako so na primer predsednik vlade in njegovi ministri v začetku leta delali na ulici v Tirani.

INDUSTRIJALIZACIJA S SOVJETSKO POMOČJO

Deželo industrializirajo s sovjetskimi posojili. Pred poldrugim letom so odpravili živilske izkaznice; to je bilo mogoče storiti, ker je Sovjetska zveza podarila žito. Pred dvema letoma je sovjetska vlada brisala Albanijski dolg 422 milijonov rubljev (okoli 66 milijard in pol lir). Ob priliki obiska albanskega voditelja Enver Hoxhe v Moskvi v zvezi s proslavo »Oktobrske revolucije, je sovjetska vlada podarila Albanijski kredit za albansko kmetijstvo, rudarstvo in industrijo. Bolgarija je morala v zadnjih 10 letih dobaviti Albanijski za 403,8 milijona rubljev blaga na upanje. Tudi Vzhodna Nemčija je dovolila Albanijski kredit v znesku 41 milijonov rubljev.

VAZEN STRATEŠKI POLOŽAJ

Ni dvoma, da je Albanija s strateškega vidika zaradi svoje lege zelo

važna, čeprav je zemljepisno ločena od drugih sovjetskih zveznic. Na eni strani meji z Jugoslavijo, ki je izven strateških in političnih blokov, na drugi z Grčijo, ki je včlanjena v Atlantsko zvezo (NATO), medtem ko jo od Italije loči Otrantski preliv, ki je samo 70 kilometrov širok. S celinske strani so albanske gore, ki se vzpenjajo do 2700 metrov, nedostopne.

Ako so poročila iz grških virov točna, tvoriata pristanišče Valona in otok Sazeno, ki zapira vhod v to pristanišče, strateško enoto, ki je pod vojaško upravo. Pod visokimi skalami so na otoku Sazeno izvirali zaklone proti bombam, v katere se lahko skrije tudi 100 sovjetskih podmornic. Tudi albansko pristanišče Kravasta je bilo preusmerjeno v pomorsko oporišče za pristajanje navadnih vojnihi ladij.

ZA POSPEŠITEV PRIDOBIVANJA PETROLEJA

V Albaniji se mudijo sovjetski strokovnjaki, ki proučujejo, kako bi se dalo pridobivanje nafte povečati. S področja petrolejskih ležišč so speljali železnico do Elbasana in od tod do pristanišča Drač. Leta 1957 je Albanija pridobila 500.000 ton nafte, toda lanske leto je proizvodnja nazadovala.

Pozorni čitatelji so lahko sami opazili, da nam je tiskarski skrat zadnjic na dveh mesih ponagajal. Ustrezna pasusa bi se morala pravilno glasiti: V 4. stolpcu spodaj: »Za večino primerov, v katerih se stanovanjske razmerje razdere, pa je določeno, da se prisilna iselivne ne sme izvršiti, dokler se ne preskrbijo prizadetemu najpogostejši drugi prostori (v krivdinih primerih), oziroma drugo primerno stanovanje (v nekrivdinih primerih)«. V 6. stolpcu spodaj pa: »V stanovanjski pogodbi pa se stanodajalec in stanovalec lahko dogovorita, da se bo stanovalec iz stanovanja izselil, kril bo mu in kakršnega koli razloga preneha delovno razmerje, zaradi katerega je dobil stanovanje.«

II.

PODSTANOVALSKO RAZMERJE

Podstanovalsko razmerje je v večji meri podobno najemu in bolj ustreza našemu podnajemu. Stranki se lahko obvezno dogovorita, da bo trajalo razmerje določen čas; če pa se dogovori odnos za nedoločeno dobo, se lahko odpove tudi brez navedbe vzroka. Pač pa ima tudi podstanovalce pravico sodelovanja hiše; tudi to za uporabo stanovanjskih prostorov in najvišje zneske, ki jih bo podstanovalce dolžan plačevati za uporabo pohištva in za posebne storitve, bo pa dolževal za svoje območje obmojski ljudski odbor.

UPRAVLJANJE STANOVAJSKIH HIŠ

Stanovanjske hiše, ki so družbeno lastnina, upravljajo stanovalci sami. Vsi polnoletni stanovalci sestavljajo zbor stanovalcev, ki postaja

Stanovanjska zakonodaja v Jugoslaviji

vi pravila za hišni red, sklepa o letnem predračunu dohodkov in izdatkov, sprejema splošne sklepe in izvoli vsako leto hišni svet, po svojih nalogah ustreza torej nekakšno občni zborom. Ožjo upravo pa opravlja hišni svet, ki ima 3 do 7, po sklepu zbora pa tudi več članov. Hišni svet skrbi za tekoče vzdrževanje hiše kot celote, odloča o popravilih in prezidavah, skrbi za pobiranje stanarine, sklepa stanovanjske pogodbe in jih opoveduje in opravlja sploh vse druge zadeve v zvezi z upravljanjem in vzdrževanjem hiše. V velikih hišah sme hišni svet postaviti posebnega upravitelja, ki je lahko tudi kdo, ki v hiši ne stanuje.

Vsaka hiša v družbenem upravljanju je pravna oseba; več manjših sosednih stanovanjskih hiš ima lahko skupen zbor stanovalcev in skupen hišni svet in so v takem primeru ena sama pravna oseba.

Za stroške upravljanja in vzdrževanja se ustvarjajo iz stanarine in drugih dohodkov ustreznih skladov. Če ti ne zadoščajo, morajo prispevati stanovalci sami v razmerju stanarine, ki jo plačujejo, hiša pa lahko tudi najame za popravila in prezidave posojilo pri banki. Vendar mora tretji stroške za majhna popravila in za čiščenje svojega stanovanja stanovalec sam.

Zasebno stanovanjsko hišo (z dvema ali tremi manjšimi stanovanji) upravlja lastnik sam in nimajo stanovalci, če niso morda solastniki, nobene pravice do soupravljanja. Se-

veda trpi lastnik sam stroške upravljanja in vzdrževanja, kolikor ne gre za majhna popravila. Pač pa se lahko s stanovalecem pogodi, in sicer pisмено, ker dogovor sicer ne drži, da bo stanovalec sam trpel stroške upravljanja in vzdrževanja, izjemski stroške za velika popravila.

ETAŽNA LASTNINA

Etažne stanovanjske hiše so seveda lahko povsem v lasti posameznih državljanov, katerim so bila prodana, ali pa deloma v zasebni, deloma pa v družbeni lasti. V zadnjem primeru se hiša upravlja z zborom stanovalcev, od katerih so nekateri lastniki, in s hišnim svetom, kakor smo že opisali. Lastniki seveda ne plačujejo nikake stanarine, iz katere se sicer ustvarjajo razni hišni skladi; zato pa morajo prispevati v ustreznih zneskih v skladi, ki so namenjeni za velika in srednja popravila in za vzdrževanje skupnih delov hiše.

V drugih primerih pa se odnosi med lastniki etažnih stanovanj določijo s splošnimi pogoji, ki jih določi graditelj, investitor, ali pa s pogodbo o vzajemnih razmerjih.

S stanovanjem v etažni lastnini sme lastnik prosto razpolagati; lahko ga uporablja sam ali pa ga odda, kakor smo videli, v uporabo drugemu. Stanovanje seveda lahko tudi prodaja; toda, če ga sam ne uporablja, ga mora ponuditi v nakup najprej stanovalcu ter mu sporočiti ceno in druge pogoje. Stanovalec se mora poslužiti predkupne pravice in ponu-

diti, če prodajalec tako zahteva, plačilo kupnine v roku 30 dni; če tega ne stori, pravica ugasne in sme lastnik prodati stanovanje drugemu, toda samo z enakimi pogoji ali za višjo ceno.

Etažna lastnina se vpisuje v posebno zemljiško knjigo, ki ima označbo »E« (»Etažna lastnina«).

STANOVAJSKE SKUPNOSTI

Stanovanjske skupnosti so samoupravne organizacije, ki se ustanovljajo zaradi sodelovanja državljanov v zadevah s področja komunalne in socialne politike občine ter za napredke naselja in stalno dvigovanje gnotne ravni prebivalstva. Ustanovijo se lahko za naselja, ki pomenijo urbanistično celoto, in pr. za stanovanjsko četrt ali blok, na predlog zbora volilcev in po sklepu občinskega ljudskega odbora. Tako stanovanjska skupnost lahko organizira in pospešuje komunalne, gospodarske, socialne, zdravstvene, vzgojne in druge dejavnosti in službe, ki neposredno služijo družini, gospodinjstvu in delovnemu človeku za njegove vsakdanje potrebe; organizira pomoč za posleni ženi in družini pri vzreji in vzgoji otrok; organizira pomoč v gospodinjstvu; pomaga hišnim svetom v upravljanju hiš itd. Za uresničevanje teh nalog lahko ustanavlja servise (uslužnostne obrate), obrti, podjetja in zavode, kakor na primer pralnice in likalnice, menze, knjižnice, čitalnice, zavode za telesno vzgojo, zabavo in razvedrilo otrok ali za letovanje in počitnice otrok in mlade.

V službi tržškega gospodarstva

Ob odprtju XI. tržškega velesejma je lahko napisemo, da se je sejem v svojih glavnih obrih že izoblikoval skladno z zahtevami današnjega tržškega gospodarstva in si našel primeren mesto med mednarodnimi prireditvami te vrste. Možno je tudi potrebe so se nekatere dopolnile, vendar se danes ne postavlja več vprašanje njegovega obstanka.

Velesejska uprava je pod iznajdljivim in odločnim vodstvom Ing. Sospila utrla sejnu pot v bodočnost, zavečajoč se dejstva, da se mora sejem prilagoditi okviru in razvojnim smericam tržškega gospodarstva. To se pač more razviti edino skladno s posebnimi gospodarskimi nalogami našega mesta, ki jih določa že sama lega Trsta in skrajnem severnem kotu Jadrana in na vozlišču prometnih žil iz Podonavja in Balkana in čezmorske kraje in zlasti na Bliznji vzhod.

Glede na te posebne naloge Trsta je povsem logično, da si velesejska uprava prizadeva, da bi sejem zagotovila zlasti sodelovanje držav iz tržškega zaledja, kakor Jugoslavije in Avstrije, nadalje Češkoslovaške in Juž. Nemčije. Preteklo leto se je prizadevanje sejemске uprave usmerilo zlasti na to, da prepriča jugoslovanska podjetja o koristnosti njihove udeležbe in da jim skuša z ustvaritvijo novih možnosti za plasiranje jugoslovanskih proizvodov olajšati proračune za udeležbo na sejm. Razume se, da je povečanje jugoslovanskega sejemске kontingenta najbolj učinkovito sredstvo za ta namen. Da se je rimska vlada odločila za povišanje jugoslovanskega kontingenta, gre gotovo v veliki meri zasluga sejemski upravi. V zvezi z nalogami tržškega velesejma naj omenimo še važno gospodarsko vlogo tržške trgovine v jugoslovanskem obmojnem področju. Posvetovanja s predstavniki gospodarskih središč tega področja, Kopra in Nove Gorice ter s sestanki s predstavniki raznih podjetij, za katere daje pobudo tržški velesejem so prav gotovo mnovo pripomogli k vzpostavitvi poslovnih stikov.

Pri tej nagli razčlenitvi nalog tržškega velesejma in Trsta sploh posrežamo sodelovanje tržške univerze, to

Vprašanje izenačenja naših šolnikov

Poročali smo že, da je generalni vladni komisar izdal poseben odlok, po katerem je možen vpis v posebni prehodni stalež učencu osebu slovenskih šol. Odlok šteje 19 generalnega vladnega komisarja z dne 11. junija je raztegnil na slovenske šole zakon 248 z dne 13. marca 1958. Po tem zakonu je šolnikom italijanskih šol na Tržaškem ozemlju bila dana možnost vpisa v posebni prehodni stalež ali pa vsaj vpis v posebni spisek.

Kaj je posebni prehodni stalež? Profesorji srednjih šol, ki imajo vsaj tri leta službe in so bili v službi v šolskem letu 1954-55 in če v drugih letih opravi usposobljenostni izpit, pridejo v iztezen. Kdor je v tem spisku, lahko upa, da mu bo v doglednem času dana stalnost. Zagotovljena mu je služba, ker pride na svojo stolico. V kolikor pa je več prosilcev, ki imajo pogoje, a premalo stolic, pridejo ti v posebni spisek. Tudi tem je zagotovljena služba do 70. leta starosti in odpravnina, če preje službo zapuste. Torej pogoji za vpis, usposobljenostni izpit in pa prosta mesta. To so pogoji, ki jih zahteva vpis v posebni prehodni stalež in vpis v posebni seznam.

Ker je bil zakon 248 namenjen le Tržaškemu ozemlju, so slovenski šolniki upravičeno upali, da bodo tudi ti deležni njegovih ugodnosti. Ko so nekateri napravili prošnje, so bili nemalo začuden, ko so jim bile te zavrnjene. Zato so politične skupine napravile potrebne korake na pristojnih mestih, naj generalni vladni komisar uporabi svojo kompetenco in za slovenske šole razpiše podoben natečaj. Po dolgih mesecih in po predhodnem odobrenju ministrstev in vladnega predsedstva je komisar izdal ustrezen odlok za slovenske šole.

Kaj prinaša ta odlok? Odlok se zadržuje nanaša le na srednje šole. Za ozemlje.

dine in še marsikaj drugega. Stanovanjska skupnost pa lahko tudi zida stanovanjske hiše ter poslovne stavbe zase in za svoje zavode in servise.

Glavni organ stanovanjske skupnosti je svet stanovanjske skupnosti, ki ga izvolijo zbori volilcev v območju in stanovanjske skupnosti. Vsaka skupnost ima lahko tudi poravnalni svet, ki na predlog katerega prizadeva posredovati, da se stranke poravnajo v sporih, ki izvirajo iz stanovanjskega ali podstanovanjskega odnosa, ter v drugih sporih.

DRUGE DOLOČBE

STANOVAJSKIH ZAKONOV

Ze v uvodu smo naznačili, da bo naš članek namenjen samo v informacijo čitateljev zunaj Jugoslavije; zato je seveda vse preje kot izčrpen. Novi stanovanjski zakoni rešujejo še nesešt drugih vprašanj, ki jih smo že bežno naznačili ali pa se jih sploh nismo dotaknili. Tako so na primer zanimive določbe o tem, po kakšnih vidikih se določa stanovanjska tarifa, podrobne določbe o odpovedi stanovanja, o možnostih zamenjave stanovanj, prehodne določbe o odpravljanju obstoječih sostanovanjskih odnosov in o preostku stanovanjskega prostora, določbe o oblasteh, ki rešujejo stanovanjske spore ter določbe o stanovanjskih združenjih, njihovem poslovanju in vzajemnih pravicah in obveznostih med združenji in združniki. Kljub priznani pomankljivosti pa upamo, da smo dosegli glavni namen, prikazati namreč vsaj v osnovnih obrih, kako je stanovanjsko vprašanje v Jugoslaviji sedaj urejeno.

Dr. D. S.

ENTE FIERA DI TRIESTE

TRŽASKI MEDNARODNI VELESEJEM

Nova tržišča preko Trsta

XI. TRŽASKI MEDNARODNI VZORČNI VELESEJEM

OD 21. JUNIJA DO 5. JULIJA

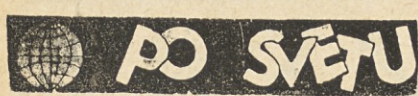
Včlanjen v

Union des Foires Internationales

Popust na železnicah!

Informacije pri upravi TRŽASKEGA MEDNARODNEGA VELESEJMA, Viale Ippodromo, 18 in pri naših predstavnikih v Italiji in inozemstvu

NA JUŽNEM TIROLSKEM SE VE-
DNO TLI. Pogajanja med Italijo in Av-
strijo za dokončno ureditev razmer na
Južnem Tirolskem so začela na mirno
točko. Južnotirolski poslanec Riz je v
rinskem parlamentu zahteval, naj vlada
pouči javnost o teh pogajanjih. Na Du-
naju je bilo v mestni dvorani zborov-
vanje, na katerem je poslanec iz Se-
verne Tirolske Oberhammer zahteval,
naj Avstrija prekine pogajanja z Itali-
jo ter nato stopi pred svetovno javnost
in zahteva pravice za Južne Tirole. Glav-
no glasilo kršćanskih demokratov »Il Po-
polo« je mnenja, da je italijansko av-
strijska meja nedotakljiva; kajti po-
trjena je bila z dogovorom med De
Gasperijem in avstrijskim ministrom
Gruberjem v pariškem sporazumu, ki
ga Italija izpolnjuje. Nobeni nemški
manjšini, tako trdi list, se ne godi ta-
ko dobro kakor Nemcem na Južnem
Tirolskem. O poslancu Rizu pišejo ita-
lijanski listi, da je govoril trdo. Dejal
je, da ravno Italijani z Nemci na Juž-
nem Tirolskem kot z državljani druga-
gega razreda. Zahteval je avtonomijo
za Južno Tirolsko. V rinskem parla-
mentu naj bi nemški poslanci lahko
govorili nemški.

ITALIJANSKI KOMUNISTI IN PO-
LITIČNA OBMEJNA VPRAŠANJA. Kom-
unistični poslanec G. Pajetta je v dol-
gem govoru med razpravo o italijanski
zunanji politiki v parlamentu razložil
10 programatičnih točk italijanske ko-
munistične stranke. Deseta pravi, da
je treba zavarovati meje, priznati dežel-
ne avtonomije in pravice narodnih
manjšin. To velja za Južno Tirolsko in
Dolno Aosta pa tudi glede obrambe
vzhodne meje (na Primorskem), kjer
že dolgo pričakujejo deželno avtono-
mijo.

ZA ITALIJANSKO POBUDO NA BAL-
KANU. Znan italijanski komunistični
poslanec G. Pajetta je v rinskem parla-
mentu očital vladi, da je italijanska
zunanja politika okostenela. Komunisti
ne zahtevajo, da bi Italija takoj izstopila
iz Atlantske zveze (NATO), pač pa
da bi se italijanska zunanja politika prilago-
dila novim položajem, ki nastajajo. Italija
nastopa nasproti Jugoslaviji negativno.
V Italiji povečajo vsak ideološki spor
med Jugoslavijo in socialističnim taborom in ne vidijo, da jugo-
slavski voditelji razlikujejo ideološki
polemik o vprašanju obrambe države; v
Italiji pozabljajo, da so jugoslavski voditelji
zavzeli isto gledišče glede raketnih oporišč
kakor države socialističnega tabora. Pajetta
je mnenja, da mora Italija dati pobudo za
mir na Jadrnu in na Balkanu.

BERLINSKO VPRAŠANJE NERESE-
NO. Pogajanja med zunanji ministri
štirih velikih držav v Zenei glede po-
lozaja mesta Berlina, niso dovedla do
zaključka, pač pa so bila odložena do
13. julija. Predstavnik Sovjetske zveze
ni sprejel predloga zahodnih sil, naj bi
zahodne čete se ostale v zah. Berlinu
ter naj bi se države obvezale, da ne bodo
Berlina izkoriščale za propagando. Po
dveh obiskih predstavnikov Vzh. Nemčije
v Moskvi vztraja Sovjetska zveza pri za-
hveti, da se preneha zasedba Berlina, ki
naj bi po odhodu zasedbenih čet prešel pod
oblast Vzhodne Nemčije. Izjave državnikov iz
obeh taborov kažejo na to, da bodo po ob-
novitvi pogajanj med štirimi zunanji mi-
nistri poskušali doseči spravo na se-
stanku ministrskih predstavnikov Ameri-
ke, Sovjetske zveze, Vel. Britanije in
Francije.

vestnik

SEDEŽ: TRST - ULICA FABIO FILZI ST. 16/I. - TELEFON ST. 16-88

SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Draginjska doklada za industrijska podjetja

Za tromešecje maj-julij 1959 je bila določena naslednja draginjska doklada za industrijska podjetja:

URADNIŠKO OSEBJE (mesečno)

Kvalifikacije	moški	ženske
1. kat.	10.686	10.686
2. kat.		
nad 21 let	8.047	6.955
pod 21 let	6.981	5.980
3. kat. A:		
nad 21 let	5.993	5.137
od 20-21 let	5.759	4.888
od 19-20 let	5.525	4.394
od 18-19 let	5.083	4.059
od 17-18 let	4.381	3.731
od 16-17 let	4.056	3.094
3. kat. B:		
nad 21 let	5.083	4.391
od 20-21 let	4.849	4.199
od 19-20 let	4.706	3.926
od 18-19 let	4.407	3.471
od 17-18 let	3.731	3.159
od 16-17 let	3.510	3.003
pod 16 let	2.795	2.626

Posebna kategorija (vmesni)

1. kat.	7.813	6.747
nad 21 let		
pod 21 let	6.903	5.850
2. kat.		
nad 21 let	5.941	5.135
od 20 do 21 let	5.629	4.862
od 18 do 19 let	5.070	4.043

DELAVALCI

Kvalifikacije	dnevno	na uro
Moški		
Specializirano osebje:		
nad 20 let	215.50	26.93
od 18-20 let	209.50	26.18
od 16-18 let	185.50	23.18
kvalificirano osebje:		
nad 20 let	193.50	24.18
od 18-20 let	187.50	23.43
od 16 do 18 let	165.—	17.06
pod 16 let	136.50	17.06
Ročni specializirani delavci:		
nad 20 let	183.—	22.87
od 18-20 let	171.—	21.37
od 16-18 et	135.—	16.87
pod 16 let	106.—	13.25
Ročni navadni delavci:		
nad 20 let	171.50	21.43
od 18-20 let	160.50	20.06
od 16-18 let	127.—	15.87
pod 16 let	88.—	11.—

Zenske		
1. kat.		
nad 20 let	163.50	20.43
od 18-20 let	137.—	17.12
od 16-18 let	129.—	16.12
pod 16 let	114.—	14.25
2. kat.		
nad 20 let	154.50	19.31
od 18-20 let	129.50	16.18
od 16-18 let	115.—	14.37
pod 16 let	100.—	12.50

DE GAULLE V ITALIJI. Ob priliki

proslave 100-letnice vojne za neodvis-

nost Italije proti Avstriji je prišel v

Italijo predsednik francoske republike

De Gaulle. Italijansko borbo za neod-

visnost v letu 1859 so Francozi podprli

s svojimi četami in s tem odločno

uplivali na zmago proti Avstriji. De

3. kat.

nad 20 let

od 18-20 let

od 16-18 let

pod 16 let

145.—

18.12

15.25

109.—

87.—

10.87

zahtevo svojce jugoslovanske oblasti

(notranja uprava). Kdor potuje s tu-

rističnim vizumom, si mora z menja-

vo lir nabaviti najmanj 800 din vsak

dan bivanja v Jugoslaviji.

DOLOČBE GLEDE VIZUMA

ZA JUGOSLAVIJO

Vsi trgovci izvozniki-uvozniki, razni

trgovski zastopniki, soferji, prevze-

malci lesa, ki potrebujejo večkratni

vizum za Jugoslavijo, morajo navesti

jugoslovanska podjetja, s katerimi tr-

govsko postujejo. V kolikor bi morali

nujno takoj po poslih, preden bi do-

spelo zaželeno odobrenje za večkrat-

no potovanje, lahko prejmejo trenut-

no takoj vizum za enkratno potova-

nje. Kdor želi le na obisk k svojem

ali znanec z navadnim vizumom,

naj si preskrbi osebno garantno pi-

smo, ki ga izdajejo v Jugoslaviji na

OBNOVA POOBLASTILA

ZA HLADILNIKE

Vse člane, ki imajo v svojih obratih

hladilnike, opozarjamo, naj pravo-

časno obnovijo tozadevna dovoljenja,

ker bodo sicer morali plačati precejš-

nje globe, to je dvakratno takso.

PLAČILO MESEČNIH ZNESKOV

ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

Opozarjamo vse člane zlasti zamud-

ničke, da skušajo vsaj zmanjšati pla-

čilo dolgovanih zneskov, v kolikor ne

morejo plačati sproti posameznih pri-

spevkov. Le tako se bodo izognili pla-

čevanju tudi obresti na dolgovane

zneske.

JUGOSLOVANSKI DAN NA SEJMU

Letos je bil na tržaškem velesejmu

„Jugoslovanski dan 22. junija. Za to

priložnost je prišel v Trst tudi jugo-

slavski poslanik v Rimu Mihailo Ja-

vorski. Delegacija iz Jugoslavije je

bila izredno močna. Ogleda jugoslo-

vskega paviljona predpoldne so se poleg

rimskega poslanika in tržaškega gene-

ralnega konzula dr. Z. Voduske udele-

žili član Izvršnega sveta in tajnik za

industrijo LRS Slovenije ing. Viktor

Kotnik, član izvršnega sveta in tajnik

za blagovni promet LR Hrvatske D.

Drugosavac, predsednik zvezne zunan-

je-trgovinske zbornice R. Kolak, Srečko

Rihtar, predsednik te zbornice v Mila-

nu, predsednik trgovinske zbornice ing.

Valič, generalni tajnik te zbornice ing.

M. Vehovar, predsednik trgovinske zbor-

ničke Hrvatske D. Marić, predsednik ita-

lijanske jugoslovanske trgovinske zbor-

ničke v Beogradu ing. F. Knežević, taj-

nik italijanske jugoslovanske trgovin-

ske zbornice P. Di Salvo, tajnik jugo-

slavsko italijanske zbornice K. Zori-

čić, poslanec in tajnik zveze ekono-

mistov Jugoslavije A. Jakopič-Kajtimir,

predsednik okrajnega ljudskega odbora

Koper A. Duje, predsednik in tajnik

trgovinskih zbornic v Kopru in Novi

Gorici, nadalje dr. B. Novak in P. Do-

linšek iz predsedstva trgovinske zbor-

ničke v Ljubljani ter vrsta ravnateljev

jugoslovanskih podjetij, ki so se udele-

žila tržaškega velesejma, zlasti z ob-

mejnih jugoslovanskih področij.

Popoldne so se na trgovinski zborni-

ci sestali predstavniki italijansko-jugo-

slavanske zbornice v Milano in jugoslo-

vansko-italijanske zbornice v Beogradu,

da bi se posvetovali o raznih tekočih

vprašanjih. Sestanka se je udeležil tu-

di jugoslovanski poslanik Javorski, ki

je podčrtal pomen jugoslovansko-ita-

lijanske trgovinske izmenjave. Po po-

zdravnih besedah dr. E. Vatte, pred-

sednika tržaške delegacije, je vodil se-

stane ing. M. Vehovar. Spregovoril je

tudi predsednik italijanske jugoslo-

vanske zbornice v Beogradu ing. Knežević.

IZJAVA POSLANIKA JAVORSKEGA

Jugoslovanski poslanik v Rimu Mi-

hailo Javorski je v svoji izjavi trža-

škim časnikiarjem pohvalno izrazil o

na-logah tržaškega velesejma ter z za-

ščeno ugotovil, da je tudi Jugosla-

vija na seimu tako aktivno udeležena.

Jugoslovanska udeležba priča, kako ve-

liko važnost pripisujejo obe državi tr-

govinski menjavi in vsestranskemu go-

spodarskemu sodelovanju v smislu

splošnega trgovinskega sporazuma pa

IZ TRSTA V DALMACIJO DVAKRAT NA TEDE

Pretekli četrtek je predstavništvo Ja-

drolinije v Trstu povabilo časnikiarje

in predstavnike potovalnih agencij na

potniško ladjostoparstvo, ki je bila vsi-

drana v tržaškem pristanišču in ki je

še isti dan odplula čez Koper proti Za-

dru, Splitu in Dubrovniku. Kakor smo

že objavili v prejšnjih številkah, gre za

dvakrat tedensko sezonsko prgo iz Tr-

sta ob Dalmaciji do Uclinja. Poprej so

potniki potovali samo do Zadra ter so

morali nadaljevati pot z ladjjo, ki plove

na progi Reka - Dubrovnik. Direktna

proga iz Trsta je namenjena zlasti tu-

jim turistom, ki potujejo čez Trst v

Dalmacijo in dalje proti Crni Gori. Ni

dvoma, da bo pospelila turistični pro-

met čez Trst, kar bo tudi v korist na-

šega mesta.

NAŠE SOŽALJE

V Trstu sta umrli Rudi Uršič, znan

napovedovalec radia Trst A, po rodu iz

Kobarida, in Josip Flammini. V Nabre-

žini je umrla 88-letna Ivana Kojačec

Cocani, v Sovodnjah Terezija Anžl-

por. Caudek.

GENERALNO ZASTOPSTVO

Adamič Josip

TRST - TRIESTE

Via S. Lazzaro 23 - Telefon 31-996, 25-449

ZASTOPA:

„DELMARIS“, Izola, izvoznik konser-

viranih rib.

„FRUCTUS“, Koper, zadržno podjetje,

izvažajo v uvažajo sadje in zelenjavo.

„COOPERATIVA“, Beograd, izvažajo sadje

in zelenjavo, suhe gobe, suhe slive, krmo

za živino.

„RIBA“, Izola, izvažajo sveže ribe, uvažajo

ribske potrebščine.

„RIBIČ“, Piran, izvažajo sveže ribe, uvažajo

ribske potrebščine.

OPČINE

Trgovina in pekarna

Narodna ulica št. 61

Telefon 21-046

ZORA ČOK

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

bratje DOLJAK

GORICA

ULICA DONIZETTI 27 - TELEF 20-97

33. LET DELOVANJA

MOTO PARILLA Alfred Melillo

TRIESTE-TRST, VIA A. CACCIA 3 - 10, TEL. 96032

Paviljoni tržaškega velesejma so zopet oživelili

Kaj smo videli na XI. velesejmu - Okoli 1200 razstavljalcev

V prisotnosti predstavnikov političnih in cerkvenih oblasti ter diplomatov predstavnikov pa tudi predstavnikov poslovnih krogov je bil v nedeljo predpoldne odprt XI. tržaški velesejem. Rimsko vladno je predstavljalo podtajnik ministristva za kmetijstvo G. Sedati; prisotni so bili nadalje vladni generali komisar dr. Palamara, tržaški škof Santin, predsednik pokrajinske uprave prof. Gregoretti, tržaški župan dr. Franzl in kvestor dr. Buttiglione.

Ob tej priložnosti so spregovorili predsednik velesejske uprave ing. E. Sospisio, župan dr. Franzl in državni podtajnik G. Sedati.

Posebne naloge tržaškega velesejma

Kot prvi je spregovoril ing. Sospisio, ki je naglasil, da je Trst s svojo trgovino, industrijo in pomorstvom zalozil vse sile že ob svojih početkih leta 1948, da se vključil v Evropsko gospodarsko skupnost, in to z vso težo svoje preteklosti. Tržaški velesejem vidi svojo glavno nalogo v tem, da vzpostavi zveze med narodi, ki se nagibajo k Jadranskemu morju, to je narodi Podonavja, in Vzhodu; poleg tega hoče pripomoči italijanskim proizvajalcem, da se lahko razpečajo v svetu, a tudi pospeševati blagovno menjavo med gospodarstvi, ki se med seboj dopolnjujejo.

Govornik je začrtal vlogo Trsta kot posredovalnega trgovinskega središča. Pri vseh političnih spremembah daje gospodarska lega tržaškega pristanišča Trstu in s tem tudi tržaškemu velesejmu posebne naloge, ki jih ne morejo prevzeti drugi vselejmi v Italiji. S tržaškim velesejmom ne more tekmovali noben drugi sejem, v kolikor gre za vzdrževanje stikov s Srednjo Evropo in utrjevanje poti v čezmorske dežele. Avstrija in Jugoslavija z eni strani in dežele ob Sredozemskem morju z druge dolocajo naravno področje udeleževanja tržaškega velesejma.

Ing. Sospisio je zatrdil, da pripada Trstu važna vloga povezave med Evropskim skupnim trgovim in državami takomenovanega Svobodnega trgovinskega področja. Ker niso vse zaledne države v skupnosti Evropskega gospodarskega trga, pripada Trstu važna gospodarska in politična naloga, ki ne zanima samo nas. Zato bi morale biti tržaškemu pristanišču zagotovljene dobre pomorske zveze, s katerimi bi lahko privlačil promet. Te zveze so mu tudi potrebne za pobijanje naraščajoče konkurence na Jadranu.

Ing. Sospisio je nato naštel tuje države, ki so se letos udeležile sejma. Razen milanskega velesejma se noben

BESEDA TRŽAŠKEGA ŽUPANA

Tržaški župan dr. M. Franzl je naglasil, da že same okoliščine, da je bil letos na sejmu zaseden vse razpoložljivi prostor in se na njem čujejo najrazličnejši jeziki, dokazujejo, da vzbuja Trst zanimanje in zaupanje. S ponosom lahko trdi, da je Trst prebrodil vse hude težave politične in go spodarske narave ter da danes prenaša posledice svetovne vojne, ki je ustvarila težak položaj. Napredek od leta 1948 do danes je očiten, saj je v začetku razstavljal na sejmu 351 razstavljalcev, medtem ko jih letos razstavlja 1200. Tržaški velesejem ni navadna folkloristična prireditve, temveč lahko da številne pobude, ki bodo ob svojem času rodile uspeh. Svoje gospodarske sile daje sejem na razpolago vsej Italiji, kakor tudi vsemu tujemu zaledju. Da je danes gospodarski položaj Italije razmeroma dober, imajo zasluge tudi velesejmi, stari pa tudi novejši. Današnji gospodarski položaj v Italiji vzbuja previden optimizem in upanje v boljšo bodočnost. Tržaški velesejem lahko mnogo pripomore k uspehu naporov Italije, da bi se vključila v politično in gospodarsko in socialno resničnost nove združene Evrope.

NAGOVOR DRŽAVNEGA PODTAJNIKA

Državni podtajnik G. Sedati je omenil, da je tržaški velesejem dokaz življenjske sile Trsta in vsega podeželja, poleg tega tudi konkretna sposobnost vlasti industrije in trgovine. Kljub vsem zgodovinskim zapletitostim Trst se ne bo odpovedal svoji stari vlogi, in sicer da posreduje v notranji in mednarodni trgovini. Vlada in italijanski parlament bosta podprla v mejah možnosti tržaške napore za prospek in blaginjo.

Jugoslovanska razstava pestrejša Več proizvodov - več podjetij

Na tiskovni konferenci, pred začetkom XI. mednarodnega velesejma v Trstu je sejmski predsednik ing. E. Sospisio orisal naloge te važne tržaške gosposke prireditve in opozoril predvsem na pomen velesejma v okviru Evropskega skupnega tržišča; saj sejem lahko pospešuje blagovno izmenjavo med članicami te gospodarske skupnosti in državami izven nje. Dokaz letošnjega uspeha je že v tem, da je bila letos oddana vsa površina velesejma, prisotnih pa je približno 1200 razstavljalcev.

KATERE DRŽAVE RAZSTAVLJAJO

Uradno razstavlja letos: Avstrija, Brazilija, Cipar, Indija, Jermacija, Jugoslavija, Libanon, Zah. Nemčija, Portugalska in Združene države Amerike. Madžarska je tudi letos zastopana pol uradno. Na letošnjem velesejmu sta dva nova gosta, in sicer Cipar in Portugalska, niso pa prisotne Češkoslovaška, Grčija, Mehika ter Združena arabska republika. Proizvodov mnogih drugih držav so razstavljeni po italijanskim zastopnikih.

Naglasiti je treba, da so uradno prisotne zlasti tiste države, ki so v ožji povezavi s tržaškim tržiščem, kakor tudi tiste, katerih tradicionalne prometne zveze vodijo skozi naše mesto.

Oglejmo si sedaj, v naglici paviljone letošnjega velesejma. V tem poročilu bomo namenili svojo pozornost le razstavam držav, ki so na velesejmu uradno zastopane ter 8. mednarodni lesni razstavi, v prihodnji številki »Gospodarstva« bomo podrobneje opisali še ostale sektorje razstavlja.

V prostorih »Palace narodov« je Jugoslavija tudi letos prisotna z obširno in pregledno razstavo svojih tipičnih proizvodov, obenem pa opozarja njen paviljon tudi na naravne lepote in važnejša turistična središča Jugoslavije. Jugoslovani niso prisotni le v »Palaci narodov«, temveč tudi na mednarodni lesni razstavi, kakor tudi na gastronomskem oddelku sejmšča.

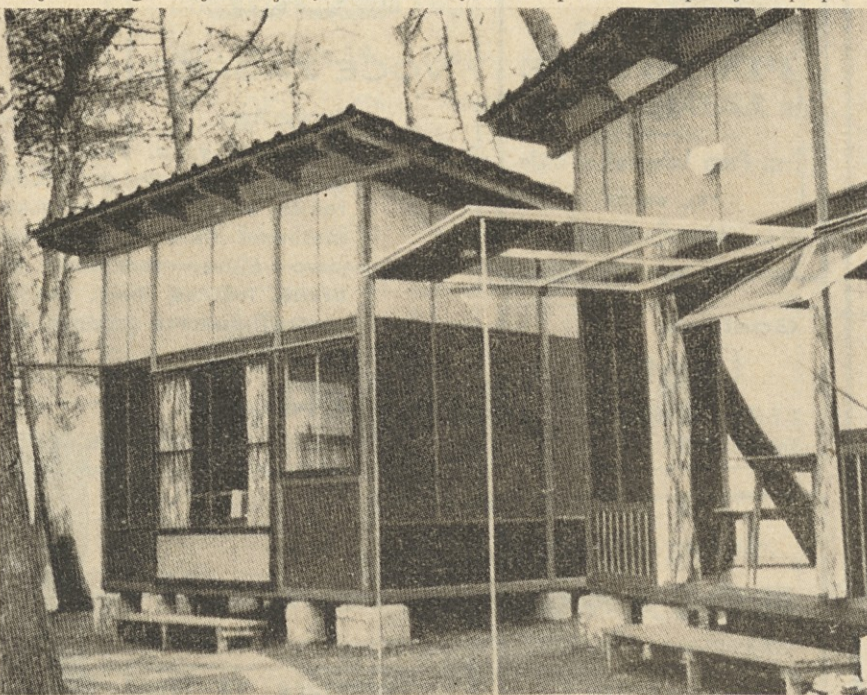
Jugoslovanska podjetja so letos zasedla nad 700 kv. metrov površine. Letos je prišlo v Trst 16 podjetij več kakor lani, to je 76 industrijskih in trgovinskih podjetij iz raznih predelov Jugoslavije. Kolektivno razstavo FLR Jugoslavije sta organizirali Trgovinski zbornici LR Slovenije in LR Hrvaške, šef razstave je ing. Ivo Karli, svetnik Trgovinske zbornice LR Hrvaške, g. Bogomil Gerlanc pa zastopa Trgovinsko Zbornico LR Slovenije.

Tudi letos kaže občinstvo veliko zanimanje za jugoslovansko razstavo. K uspehu je gotovo v veliki meri pripomogla vabljiva arhitektonska ureditve širnega prostora: v katerem so mnogostevilni proizvodi jugoslovanske industrije in obrti smiselno ter pregledno razstavljeni. Za ureditev jugoslovanske kolektivne razstave skrbí že od leta 1953 »Export projekt« iz Ljubljane. Projektanta paviljona sta arhitekta ing. Oto Jugovec ter ing. Svetozar Križaj, aranžir Marjan Demšar. Pri tej priliki naj omenimo, da imenovana skupina strokovnjakov že tretje leto postavlja jugoslovanski paviljon; njim v pomoč sta dva mizarja ljubljanskega podjetja »Tr. nov«.

V jugoslovanskem paviljonu so zastopani najraznovrstnejši sektorji proizvodnje, od prhranitelne do težke industrije, od obrti do tujeskega prometa. V prvi vrsti so razstavljeni predmeti, ki zanimajo trgovinsko izmenja-

fon, a »Elektroda« iz Zagreba naprave za električno varjenje. Stara ljubljanska tovarna »Zmaj« opozarja na svoje suhe baterije, medtem ko razstavlja »Industrija elektroporcelana« iz Arandjelovca bogat izbor porcelanskih izdelkov za visoko napetost.

Zelo močna je udeležba jugoslovanske kovinske in strojne industrije. Ti tovari zavodi »Litostroj« iz Ljubljane opozarjajo na svojo proizvodnjo z reduktorjem za vodne turbine. Novost predstavljata dva Dieslova motorja izdelka »Industrie motora, Rakovica«, ki jo zastopa uvozno in izvozno podjetje »Jugouto« iz Beograda. Sodeč po teh motorjih se Jugoslavija uveljavlja tudi na

Podjetje »Lesnina« razstavlja na lesni razstavi tole weekend hiško tipa Piran

področju eksplozijskih motorjev. Industriji lahkih kovin predstavljata podjetji »Boris Kidrič« iz Sibenika ter industrija metalnih polidelkov »Impol« iz Slovenske Bistrice; prvo razkazuje aluminijevo pločvino, aluminijeve folije, vrvi in profilni aluminij, drugo pa poleg teh proizvodov, še aluminijeve okrogle palice ter cevi. Med tovarni raznovrstnega orodja naj omenimo »Industrijo alata« iz Trebinja, »Tang« iz Nove Gradiške ter »Tovarna kovane orodja« Zrece. Cevne končnice, cevni spoji, kolena, kakor tudi milnički za kavno in meso pa so izdelek tovarne kovinskih in livarskih izdelkov »Titan« iz Kamnika.

O novih smernicah jugoslovanskih proizvajalcev nas prepričujejo pralni stroji in hladilniki, izdelek mariborskega podjetja »Hidromontaža« in električne peči tovarne »Tobi« iz Bistric pri Mariboru. Znana celjska »Tovarna emajlirane posode« opozarja na svojo najnovejšo kreacijo, namreč »sokovnik«, s katerim si lahko gospodinja na lahek način pripravi sadne sokove in sadne mezge.

Novosadska »Poliooprema« razstavlja brizgalco za škropljenje sadnega drevja. Ljubljanska tovarna koles »Rog« je tudi letos zastopana s kolesi, medtem ko razstavlja tovarna »Tops« iz Ljubljane pisalne stroje.

Med predstavniki mlade istrske industrije je koprška tovarna »Tomos«, ki razstavlja 48-kubična motorna kolesa ter stabilen 48-kubični bencinski motor, »Mehanoteknika« iz Izole pa se je predstavila z izborom igrač in plastičnih mas.

Kemično industrijo zastopajo »Galenika« iz Beograda, »Tovarna dušik« iz Ruš pri Mariboru in celjska metalurško-kemična industrija »Cinkarna«. Trgovsko podjetje »Jugomine« iz Zagreba razstavlja najrazličnejše rude. Med kemičnimi tovarni naj omenimo še tovarno gumijastih proizvodov »Rise« iz Zagreba, pančevsko »Industrijo stakla« ter tovarno »Srpska fabrika stakla« iz Paracina.

Poročilo o udeležbi Jugoslavije na XI. tržaškem velesejmu ne bi bilo popolno, ako ne bi opozorili, da so na gastronomskem oddelku sejmšča prisotna podjetja »Slovenija Vino«, »Vino Koper«, »Pivovarna Unio« ter »Slovenija Zivinopromet«. Gostišče je mnogo bolj prostorno kakor pred dvema letoma. (Lani so vsi obiskovalci velesejma zelo pogrešali to privlačno poskuševalnico vin, piva in mesnih izdelkov). Prostora pa je dovolj tudi za tiste, ki pri prigrizku radi posejedo.

Avstrija razstavlja dobro blago

Iz Jugoslovanskega oddelka pridemo na uradno razstavo Brazilije, kjer Brazilski inštitut (Rio de Janeiro) razstavlja bogato zbirko vzorcev kave. Inštitut namerava v Javnih skladiščih odpreti operativno zalogo 100.000 vreč kave in s tem poživiti trgovino s kavo v Trstu.

V istem prostoru je informacijska pisarna Zah. Nemčije. Zahodnonemška industrija prikazuje nekatere svoje proizvode, med drugim merilne naprave, električni vitel, presek zračno hlajenega Deutzovega motorja ter model plavajočega žerjava nosilnosti 250 ton.

Kolektivna razstava Avstrije je prostorna: zavzema površino 750 kv. me-

Po paviljonih drugih držav

Ostale uradne razstave tujih držav, razen Portugalske in Združenih držav Amerike, so v II. nadstropju »Palace narodov«.

Cipar razstavlja prvič v Trstu in v Italiji sploh. V informacijskem uradu so prikazani razni značilni proizvodi tega otoka, ki je pred nedavnim postal neodvisna država. Od teh naj predvsem omenimo jantar, razne minerale, potem zemeljske barve, sadne in zelenjavne konzerve, tobak, vino in druge alkoholne pijače ter izdelke umetne obrti. Razstavo dopolnjuje velike fotografije naravnih lepote Cipra.

Tudi letos je Indija pokazala obširen izbor raznih industrijskih in obrtniških proizvodov. O indijski umetni obrti nas prepričujejo ženske torbice, leseni izdelki, predvsem pa krasne kašmirske preproge. Industrija je razstavlja vzorce mila in parfemov, cigaret, tobaka, bogat izbor usnja v različnih strojarskih izvedbah, tkanine vseh vrst, čaj, poper, številne vrste šelaka, bakrovo in magnezijev rudo, bentonit, minerale barve, premog in zdravila.

Informacijski razd Jordanije daje interesentom gospodarska in turistična pojasnila, razstavlja pa razne izdelke domače obrti ter kužinovino.

Libanon se že nekaj let zvesto udeležuje našega velesejma in vsakokrat zasede precejšnjo površino razstavnega prostora. Oddelak, v katerem gostuje Libanon, je obdan s fotografijami turističnih središč ter grafikoni, v izloženih oknih pa se seznanimo z industrijskimi proizvodi ter izdelki umetne obrti. Od izdelkov libanonske industrije naj predvsem opozorimo na usnje, usnjene in gumijaste čevlje, bombažno prejo, gumbce, sadne in zelenjavne konzerve, kekse, žganje, vino ter proizvode industrije mila in dišav. Umetna obrt je zastopana z bogatimi tkaninami, med katerimi vzbujajo pozornost različni vzorci z zlatom vezanega brokata pa tudi dragoceni jedilni pribor z umetniškimi ročaji iz roževine in bogato okrašena bodala.

V istem nadstropju je poluradna raz-

Lepo pohištvo na lesni razstavi

Mednarodno lesno razstavo, katero je tržaški velesejem priredi že osmič, ne srečamo v nobenem drugem italijanskem gospodarskem središču. Trst je važno lesno tržišče, poleg tega pa je tudi poseben del pristanišča namenjen ladijskemu prometu z lesom. Zato je tej razstavi, ki vedno bolj pridobiva na pomenu, namenjena pozornost širokega kroga lesnih trgovcev

bi znatno industrializirala. Tista Italija, ki je bila doslej pretežno, lahko bi rekli, skoraj izključno poljedelska država in ki je izvažala v glavnem le limone, pomaranče, vino, olje in južno sadje. Rekli smo zgoraj, da si je paviljon F vredno ogledati, ali obiskovalci se ne smejo domisljati, da se bodo tam posebej bavali, tudi naučili se ne bodo ničesar, videli bodo samo, da je tehnični napredek zašel že tako daleč, da mu ne moremo več slediti in da je postal dostopen samo za specialiste. Zato pa tudi zanimanje za vzorčne seje pojema. Menda so že izživeli svoje veje in si bi potreba nekaj novega izmislili.

Cudil sem se velikemu avtomobilu podjetja Star, ki izdeluje cocke za juhe. V avtu je urejena kuhinja za kuhanje surogatne juhe, skladišče za blago in posodo ter odprt prostor za serviranje juhe na obe strani. In s tem avtom se vozijo okoli in delajo reklamo za svoje. To ali podobno dela Knorr, Lombardi in drugi. Ne glejmo na to, da je tako početje znak hude gospodarske krize, nastaja vprašanje, kaj ima tak reklamni avto skupnega z vzorčnim sejmom. Ali plačuje občinstvo vstopnino na sejem za to, da ga dolgočasilo ali še bolj dražilo s tako reklamo. Občinstvo prihaja na sejem predvsem za zabavo ter, da kaj dobrega poje in popije, ker vsi tisti stroji, ki so tam razstavljeni, ga malo brižari, še manj pa razni Stari in Knorri, itd. Jed in pijača za se ne opravuje vstopnine, ker se to dobi v gostilnah brez vstopnine in tudi hladilniki sive v trgovinah smejo občudovati brez vstopnine.

Predvsem je treba zopet ponavljati, da bi nas velesejem ne smel začeti šele v začetku poletja, ki ni za to primeren letni čas. Zakaj moramo čakati, da zapre praj Padova svoj sejem? Ali moramo biti Trst prav raz vsem na zadnjem mestu? In ako že mora biti, zakaj se ne poskrbi vsaj za primerno zabavo. Tako lep prostor in ga ne znajo porabiti. Folklor, zbori, orkestri, predstave! In kdaj bodo prišli odgovorni ljudje do spoznanja, da smo tudi mi Slovenci vredni večje pozornosti? Zakaj nas ne povabijo? Nedavno je bil slovenski oktober v Čedadu. In svet se zaradi tega ni zrušil.

Drago Godina

Avtobusne proge

Proga: Trst - Sežana - Ljubljana
Odhodi iz Trsta: vsak dan ob 7.30 (SAT) in ob 18.00 (SAP).
Odhodi iz Ljubljane: vsak dan ob 6.30 (SAP) in ob 16.40 (SAT).
Odhod iz Sežane v Trst ob 8.30.

PROGA ZAGREB - TRST

Odhod iz Zagreba dnevno ob 5.30; prihod v Trst ob 10. uri.
Odhod iz Trsta ob 16. in prihod v Zagreb ob 20.30.

(CROATIATRANS)

Proga Trst - Sežana

Ob petkih in sobotah odhod iz TRSTA ob 7.00 in 15.30; z Opčin ob 15.30; Ob nedeljah in ponedeljkih odhod iz Trsta ob 9.30 in 19.00.

Odhodi iz SEŽANE ob petkih in sobotah ob 9.30 in 18.30; ob nedeljah in ponedeljkih ob 8 in ob 14.30.

(SAT - SARA - SLAVNIK)

Proga: Ljubljana - Postojna - Gorica
Ob delavnikih.
Odhod iz LJUBLJANE ob 6.30
Odhod iz GORICE ob 14.30 (SAP)

Proga: Trst - Opatija - Reka

Odhodi iz Trsta: vsak dan ob 7.00 in ob 17.30.

Odhod z Reke vsak dan ob 6.00 in 16.30. (SARA - AUTOTRANS)

Proga: Trst - Herpelle-Kozina

Odhodi iz Trsta: ob sobotah ob 7.30 in 13.10, ob torkih pa ob 9.30 in 19.00. Odhodi iz Herpelj v Trst ob sobotah ob 9.00 in 14.30.

Ob torkih ob 8.15 in 14.30

(SLAVNIK)

(AUTOVIE CARISCHE)

Proga: Trst - Pesek

Odhodi iz Trsta: ob delavnikih ob 7.45, 13.10 in 17.30, ob praznikih pa ob 11.30 ter ob 17.30. (AUTOVIE CARISCHE)

PROGA TRST - FERNECE

Odhodi iz Trsta ob delavnikih: ob 7.30, 10.15, 15.00, 18.00. — Ob praznikih: 7.25, 8.30, 10.00, 11.00, 12.30, 13.10, 14.30, 15.00, 15.30, 16.00, 16.30, 17.00, 17.30, 18.00, 18.30, 19.00, 19.30, 20.00, 20.30, 21.00.

Proga: Trst - Skofje

Odhodi iz Trsta: ob delavnikih ob 5.40, 6.00, 7.00, 8.15, 9.15, 11.15, 12.00, 13.15, 14.30, 16.15, 17.15, 18.30, 19.15, 20.00, 23.25. Ob praznikih ob 6.00, 7.00, 8.15, 9.15, 11.15, 14.30, 17.15, 18.30, 20.00, 22.15, 23.15. Avtobusi odpeljejo s Trga Stare Mitnice (Largo Barriera Vecchia).

Proga Trst - Koper

Vozi vsak dan
Odhodi iz Trsta: 7.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 19.00.
Odhodi iz Kopa v Trst: 6.00, 7.00, 8.45, 14.00, 15.00, 17.50, 18.00.

(TORTA — SLAVNIK)

Proga Trst - Pulj

Odhodi iz Trsta: ob ponedeljka do sobote ob 15.
Ob nedeljah ob 7.25 in 14.15.
Odhodi iz Pulja v Trst: vsak dan ob 6.30.

Ob nedeljah ob 6.30 in 16.00.

(AUTOSAORACAJ - TORTA)

Proga Trst - Buje

Odhod iz Trsta vsak dan ob 7.30, 16.00. Odhod iz Buja v Trst ob 6.30, 17.00.

(TORTA - ISTRA AUTO)

Proga: Trst - Umag

Odhodi iz Trsta: ob 8.00, 12.20, 14.45 ter 18.30.

Odhod iz Umaga v Trst: vsak dan ob 7.30, 11.15, 15.15, 18.05.

(ISTRA AUTO)

Proga: Gorica - Solkan

Razen ob nedeljah in praznikih. Odhod iz Gorice vsak dan ob 11.30 in ob 16.30.

Odhod iz Solkana ob 7.30 in ob 14. uri.

(F. RIBI)

Proga: Gorica - Sempeter - Vrtolba

Razen ob nedeljah in praznikih. Odhod iz Gorice ob 9.00 in ob 14.00.

Odhod iz Vrtolbe ob 9.30 in ob 16.00.

Proga: Gorica - Steverjan - Medana

Odhod iz Gorice ob delavnikih: ob 7. uri, 12.30 in ob 16. uri.

Odhod iz Medane: ob 8. uri, 13.30 in ob 17. uri.

Odhod iz Gorice ob praznikih: ob 14.30, 16.30, 18.30, 20.30, 22.00.

Odhod iz Steverjana: ob 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 22.30.

Proga: Gorica - Tolmin - Bovec - Trbiž
Voz vsak dan, kadar je prehod čez predel odprt.

Odhod iz Gorice: ob 16.30.
Odhod iz Trbiža: ob 5.15.

(F. RIBI)

Naslednji hoteli se priporočajo

Hotel COLOMBIA

Trst, ul. Geppa 18, tel. 23-741 in 31-083 II. kategorije. — Sedemdeset postelj. Vse hotelske udobnosti. Enoposteljne sobe od 1100-1400 litr, dvoposteljne od 2200-2600 (davki in postrežba vključeni).

Hotel ADRIA

Trst, Capa di Piazza 1 - Tel. 36-478 (Piazza Unità) III. kategorije. — Popolnoma obnovljen. Vse hotelske udobnosti. Enoposteljne sobe od 950 do 1360 litr, dvoposteljne od 1900 do 2500 (davki in postrežba vključeni).

Hotel POŠTA

Trst, Oberdan 1 (v centru mesta) - Tel. 24-157. — Vse udobnosti, mrzla in topla tekoča voda, centralna kurjava, telefon v sobah. Dvigalo. Cene od 750 bre.

Hotel ABBAZIA

Trst, Ul. Geppa 20 - Tel. 23-068 III. kategorije. — Vse hotelske udobnosti. Enoposteljne sobe od 875 do 1100 litr, dvoposteljne od 1700 do 2200 (davki in postrežba vključeni).

Hotel SLON

Ljubljana, Titova 10 - Telefon 20-643 do 46. — Priporočamo obiskovalcem svoje obrate: kavarno, restavracijo in bar.

Hotel MOSKVA

Beograd. Kategorija A. Razpolaga s 100 udobno opremljenimi sobami, apartmami, sobami s toplo in mrzlo tekočo vodo, telefonom, restoronom z domačo in tujo kuhinjo, kavarno, barom, salonom za bankete in konferenčne, vodiči in šoferji. Popust za skupine!

PRIZNANO MEDNARODNO
AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA
GORIZIA - VIA DUCA D'AOSTA N. 88 - TEL. 28-45 - GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA
Posebni pogoji za prevoz blaga v Jugoslavijo

F.LLI NASCIMBEN
NADOMESTNI DELI - SERVIS

TRST, UL. CORONEO 39
TEL. 24-955

Edina ekskluzivna prodajna
Agencija v Trstu
Ul. S. FRANCESCO 44-46
Takošnja izročitev vseh vrst Vesp
modela 1959 z nemudno špedicijo
v Jugoslavijo.
Največja izbira vseh vrst že rabljenih
in obnovljenih Vesp pe zelo znižani
ceni. - Edina zaloga originalnih
nadomestnih delov Piaggio.

Impexport

TRST, Ulica Cicerone 8 - Telefon 38-136 37-725
Telegram IMPEXPORT - TRIESTE

UVAŽA: VSAKOVRSNEN LES, DRVA
ZA KURJAVO, GRADBENI MATERIAL

IZVAŽA: TEKSTIL, KOLONIALNO BLAGO
IN RAZNOVRSTNE STROJE

Operira po tržaškem in goriškem sporazumu
Specializirano podjetje za vsakovrstne kompozicije

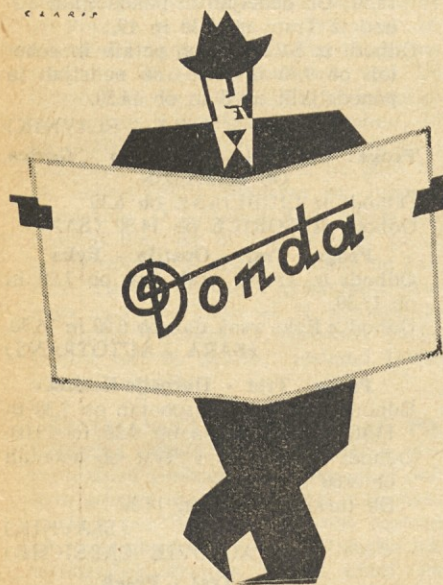
Impexport

Steklarna
„Boris Kidrič“
ROGAŠKA SLATINA

Proizvaja in izvaža:

lüksuzno brušeno steklo v raznih formah
po naročilu in želji kupca.

Za moške - ženske - otroke in dojenčke

Čevlji

za sprehode
za potovanja
za sport
za avtomobiliste

Copate

za sobo
za potovanja
za kopanje

TRST - Largo Barriera Vecchia 5-6

Kombinat
konzervne
industrije

Delamaris
IZOLA

Proizvaja in izvaža:
ribje konzerve,
paradižnikov koncentrat,
marmelado, argojuhe
in olivno olje.

G. M. COLOMBIN & FIGLIO

UVOZ - IZVOZ

PLUTOVINE
in **IZDELKOV**

Trst, Porto Industriale - Zaule

TEL. 99-182

Tigr. COLINTER - TRIESTE

Gostilna

Ostrouška

TRST - UL. S. NICOLÒ 1
Telefon 37-918

Avtogaraža
ROIANO

SERVISNA POSTAJA

TRST - ROJAN
Ul. Moreri 7 - Tel. 35-608

Avtoprevoz potnikov
v tu- in inozemstvo

MAGAZZINI

TOLENTINO

Trieste, Via XXX Ottobre 5

VELIKA IZBIRA
pletenin, nogavic,
srajc, perila
in kopalnih oblek

Cene ugodne - zajamčeno blago

VOČE ZAGREB

Izvaža:

Sve vrste voća, svežeg i suvog
sočiva i njihovih proizvoda, na-
ročito sveže pečurke, suve dal-
matinske maraske, maraskin sok,
suve šiljive, mekčinu, badem,
orahe, lešnike, med, rakiju (šilji-
vovicu), šumske plodove, mekinje
i drugu krmu

Uvažava:

južno voće, kolonijalne i druge
poljoprivredne proizvode

SLAVONIJA - DRVNA INDUSTRIJA

**SLAVONSKI
BROD**

KOMBINAT: Iskorištavanje šuma, Pilana,
Tvornica furnira, Tvornica panel ploča, Tvor-
nica parketa, Strojna stolarija.

Telefon: Uprava: 202, 203, 204, 205

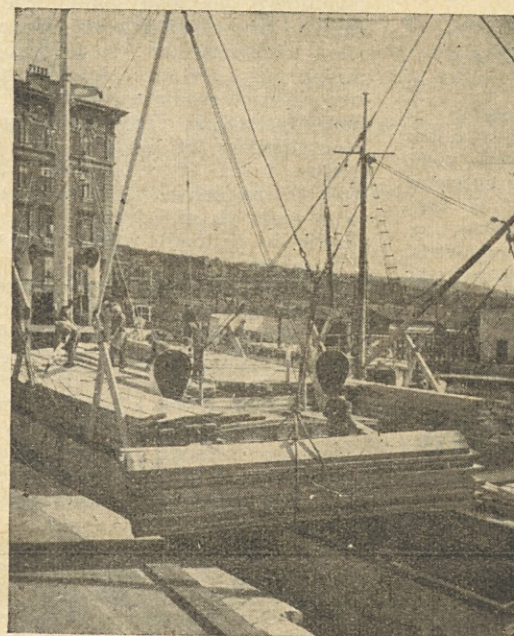
Brzjav: SLAVDRVO - SLAVONSKI BROD

PROIZVODI: Šumske proizvode, rezanu gra-
d u, furnire, parkete, sobni, kuhinjski in kan-
celarijski namještaj, te panel ploče.

Poduzeće za izvoz drva i drvnih proizvoda

ZAGREB, MARULICEV TRG BROJ 18
Telegram: EXPORTDRVO - ZAGREB
Telef. 36-251, 37-323 - Pošt. pretinac 197
Filijale i skladišta: Rijeka Delta 11

Obavlja najpovoljnije putem svojih razgranatih veza

IZVOZ

REZANE GRADJE LIŠČARA, REZANE GRA-
DJE ČETINARA, DUŽICA HRASTOVIH, CELU-
LOZNOG DRVA, OGRIJEVNOG DRVA, UGLJA
ŠUMSKOG I RETORTNOG, ŠPERPLOČA I PA-
NEL PLOČA, FURNIRA, PARKETA, SANDU-
KA, BACAVALA, STOLICA IZ SAVIJENOG DR-
VA, NAMJEŠTAJA RAZNOG, DRVNE GALAN-
TERIJE, TANIN EKSTRAKTA, SPORTSKIH
ARTIKALA.

Esportazione legnami e prodotti del legno
in tutto il mondo.

POSJETITE NAŠU IZLOŽBU U DRVENOM PA-
VILJONU NA TRŠĆANSKOM VELESAJMU!

EXPORT

Oglejte si naše razstavljene predmete
Razstavljamo v Jugoslovanskem paviljonu

PRIMORJE EXPORT

IMPORT

Nova Gorica - Tel. 07

SLOVENIJA LES

LJUBLJANA - BEETHOVNOVA 11

Največje slovensko podjetje
za izvoz lesa in lesnih izdelkov

Izvažamo:

Mehak in trd žagan les - Zaboje - Gozdne proizvode
Celulozni les - Drva za kurjavo - Vezane in panel
plošče - Lesovinske plošče - Stole iz upognjenega lesa
Oglje - Furnirje - Parkete - Lesene hiše - Lesno
galanterijo - Pisarniško in stanovanjsko pohištvo
Serijsko in luksuzno pohištvo.

Obiščite naš stand na mednarodnem velesejmu
v Trstu (Lesni paviljon)

Beltrame

Trst - Trieste - Corso Italia 25

TELEFON šte. 379-51, 376-52

Blago najbolj znanih italijanskih
in angleških tovarn

Moške in ženske

lahke poletne obleke

PRIZNANIH ZNAMK

PO NAJNIŽJIH CENAH!

ŽELEZARNA JESENICE

JESENICE NA GORENJSKEM

Izradjuje za potrebe mašinogradnje:

VALJANI ČELIK - VUČENI ČELIK - LIM (DEBELI, SREDNJI,
TANKI) - HLADNO VALJANE TRAKE - VUČENU ŽICU - ZA-
VARENE CIJEVI - ELEKTRODE - POLUPROIZVODE ZA DALJNU
PRERADU.

U SVIH VRSTAMA:

GRADJEVINSKE I KONSTRUKCIJE NELEGIRANE I LEGIRANE
VRSTE ČELIKA PO DIN NORMAMA ZA OPĆU MAŠINOGRAĐNJU
- UGLJENIČNI I LEGIRANI ALATNI ČELIK ZA IZRADU RUČNOG
I MAŠINSKOG ALATA ZA OBRADU METALA, DRVA I DRUGOG
MATERIJALA - SPECIJALNE VRSTE ČELIKA ZA NAROČITE SVRHE

Detaljne podatke o vrstama, osobinama pojedinih vrsta čelika, na-
činu termičke obrade, dimenzijama, tolerancijama i načinu isporuke
pruža Vam

Katalog proizvoda Železarne Jesenice

Zaloga prvovrstnih briških,
vipavskih in domačih vin

BRIC IVAN

Gorica - Ul. Croce 4

Telefon pisarna 34-97
dom 20-70

adriaimpex

SOCIETÀ PER AZIONI

Sede in Trieste, via Geppa N. 9 - Tel. 38-720, 29-135

Izvaža in uvaža industrijske proizvode in vrši
vsakovrstne kompenzacije

COOPEXPORT

Beograd, Amruševa ul. 11

Izvoz stoke, konja i mesa

JAZBAR STANISLAV
UVOZ-IZVOZ

vseh vrst blaga za stavbeništvo
VEZANE PLOŠČE VSEH VRST

TRGOVINA JESTVIN

Škabar Josip

OPČINE

NARODNA ULICA 42

Telefon 21-026

ELEKTRO - INSTALACIJSKO PODJETJE

Ambrožič Milan

TRST, Micamarsi dvorec 29

Sprejemamo vsa popravila in
naročila za nove instalacije
vseh vrst električnih napeljav

Pokličite našo telef. št. 29-3221
Se priporočamo

SPEDICIJSKO PODJETJE

Fratelli PRIOGLIO

Trieste, Ulica S. Anastasio 2

(V neposredni bližini glavne postaje)

TELEFON ŠT. 31-167, 24-853 — TELEGRAMI: PRIOGLIO TRIESTE

TOVARNA KOVČKOV
IN USNJIENIH IZDELKOV
DOMŽALE, JUGOSLAVIJA

Tel.: Domžale 19 — Telegr.: Toko Domžale Jugosl.

Naši izdelki: Letalski kovčki, listnice, aktovke, de-
narnice, mape, torbice, potovalne torbe, cigaretne
doze, pasovi, toki za naočnike in za nalivna peresa
itd. Vse izdelano iz prave svinjske kože.

Predstavniki za Italijo - Cinghialpelli - Trst ul. Donata št. 1

Cinghialpelli

S. N. C.

TRIESTE - VIA DONATA N. 1

Uvoz in izvoz vseh vrst kož

Skladišče: Milano, Via Ariberto 8, tel. 857,517

IZVOZNO PODJETJE

SLOVENIJA ŽIVINOPROMET

LJUBLJANA, DALMATINOVA 1

Telefon 22-212

Telegr. „Slovpromet“

izvaža vse vrste živine, konj, prašičev
mesa in mesnih izdelkov
prvovrstne kranjske klobase
in kraško šunko

Živina je stalno na zalogi v depolu,
Prestranek - Telefon števil. 3

Keržè

Ustanovljena leta 1866

TVRDKA

Emajlirani štedilniki najmodernejših
oblik na vsa goriva. Popolna oprema
za kuhinje, jedilnice, restavracije iz
emajla, nerjavčega (Inox) jekla, ste-
kla itd. Električni likalniki, sesalci za
prah, pralni stroji, grelci za vodo, hla-
dilniki. Dekorativni predmeti umetne
obrti, od keramike do brušenega kri-
stala. Lestenci ter vseh vrst električ-
nih luči, klasične in moderne oblike.

TRST, P.zza S. GIOVANNI 1, Tel. 35-019

TRGOVINA
NA DROBNO
IN DEBELO!

Magazzini del Corso

TRIESTE - TRST — Corso Italia 1
(vokal P. Borsa) — Tel. 29-043

Bogata izbira ženskih poletnih oblek
hladnih oblek od 15.000 lir dalje.
od 2.900 lir naprej in moških lanenih

Neizpodbitne cene — Dežni plašči po
6.700 lir iz najlona za moške in ženske
Obiščite nas s polnim zaupanjem!

Mazzucca Isacco

UVOZ - IZVOZ

zastopa za Jugoslavijo razne industrije stro-
jev, električnih naprav za gospodinjstvo, barv
in lakov.

TRST, Ul. Traversale al Bosco št. 8. tel. 96894
Ulica Vidacovich 5 - Telefon 65-539,

Magazzini Felice

Trst, ul. Carducci 41

Velika izbira bund, dežnih plaščev za moške žen-
ske in otroke; srajc, spodnjega perila, nogavic,
rokavic itd. Vse po najnižjih cenah.

EXPORT GRUDA IMPORT

LJUBLJANA, TITOVA 19, telefon 20-365, 20-547

Predstavnosti:

ZAGREB, Haulikova 3, tel. 36-491

BEOGRAD, Karadjordjeva 71, tel. 26-652

in izbirna baza za živino

PRESTRANEK, tel. 11

IZVAŽA IN UVAŽA: Klavno in plemensko ži-
vino vseh vrst in pasem: Govedo, konje, pra-
šiče, drobnico itd.

ZIVALSKÉ PROIZVODE: meso in mesne iz-
delke, mesne konzerve, sir itd.

ZIVINSKO KRMO: seno, slamo, žitne odpad-
ke, želod, divji kostanj itd.

DELAVNICE ZA LADIJSKA POPRAVILA
IN STROJEGRADNJO

**ALBANO
FABIANI**

specializirane v gradnji:

Diesel motorjev za morsko plovbo,
Fiksnih motorjev,
Parnih strojev in kotlov,

Splošno tesarstvo,
Električno avtogeno varjenje in
Gradnja dvigalnih naprav.

Trgovsko podjetje
z lesom

Bor

KOPER (Postaja) - tel. 96

Zaloga vseh

vrst lesa, premoga

in drv za kurjavo

Trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki
in pohištvo za tuzemstvo in izvoz

Lesnina Ljubljana

Telefoni: direktor 32-465
Centrala 30-702, 30-703,
30-704, 31-046

Telegram: **Lesnina Ljubljana**
Poštni predal: 364.

sprejema naročila za serijsko in individualno proizvodnjo.

Za vse informacije se obrnite na naše poslovalnice ali direktno na
Centralo za FLRJ, Ljubljana, Parmova ulica 41.
Poslovalnice redno poslujejo v vseh večjih mestih in gospodarskih
središčih Jugoslavije.

Lesnina Ljubljana nudi pohištvo vseh vrst, les, furnir, vezane in pa-
nel plošče, lesenit, parket, lesno volno, zaboje vseh vrst, lesene mon-
tažne hiše, lesno galanterijo itd.

Opremljamo hotele, šole, restavracije, kinodvorane, gledališča, la-
boratorije, trgovske hiše, bolnice, ladje.

Oglejte si naš
model Weekend
hišice tip »Piran«
na Tržaškem velesejmu.

Jadran

IMPORT - EXPORT

IZVOZ IN UVOZ VSEH ARTIKLOV PO
GORIŠKEM IN TRŽAŠKEM SPORAZUMU

sežana, telef. 4, 62, 66

z obratom LIPICA, kjer deluje pitališče goveje
živine za izvoz in kobilarna z jahalno šolo

Zelena kraška oaza LIPICA je priljubljena
izletniška točka. Njene livade Vas vabijo na
izprehode, oddih in razvedrilo. Na lepih li-
picancih imate možnost napraviti lepe jahal-
ne ture in novinci se lahko nauče jahanja. Za
okrepčilo pa poskrbi sodobno prenovljena
in s kraškimi dobrotami založena gostilna
v LIPICI.

Jugoslovenska izvozna i kreditna
banka A. D. centrala

BEOGRAD, Sremska 6 • Poštanski fah 234

Delegacija u Trstu: V. Cicerone 8 - Tel. 29-306

Vrši vsa plačanja u okviru Tršćanskog re-
gionalnog sporazuma preko svoga računa
»CONTO AUTONOMO« kot BANCA D'ITALIA
u Trstu • Održava korespondentske i konto
korentske odnose sa svim vodećim italijan-
skim bankama • Obavlja sve vrste bankarskih
i menjačkih poslova.

Mercator

LJUBLJANA, TITOVA 31
JUGOSLAVIJA

Veletrgovina
IMPORT - EXPORT

Tel. Veletrgovina: 31-277, 30-641

Telegram: MERCATOR - LJUBLJANA

Telex: 03-114

P. P. 200

UVOZ IN IZVOZ INDUSTRIJSKIH
PREHRANJEVALNIH IN KOLONIAL-
NIH PROIZVODOV IN MINERALNE
VODE — Telefon: 20-333, 20-263

**PREDLOG
ZA ODPRAVO BREZPOSELNOSTI**

Brezposelnost je posledica prevelikega nakopičenja
blaga v trgovinah, ki nastaja vsled tega, ker konsu-
menti ne dobivajo dovolj denarja, da bi mogli sproti po-
kupovati vso produkcijo, t. j. vse tiste produkte, ki jih
producenti želijo nemudoma prodati, da bi mogli ne-
ovirano nadaljevati svojo produkcijo. To bi se dalo do-
seči le, ako bi se konsumentom primerno zvišali dohodki.

Prav letos (l. 1959) so se našim državnim uradnikom
zvišale plače, za kar je bilo treba izdati približno sto
milijard lir. Za toliko milijard lir bi se morale zmanj-
šati zaloge zastalega blaga v trgovinah, ta takolmeno-
vana nadprodukcija (ki znaša sedaj v Italiji približno
1700 milijard lir na leto), kar se pa ne bo zgodilo, ker
si je država preskrbela teh 100 milijard za povišanje
plač državnih nameštencev s tem, da je zvišala davke
in tako vzela drugim potrošnikom denar, ki bi ga si-
cer porabili za nakup blaga. Množina denarja v žepih
vseh potrošnikov ostane torej nespremenjena; kajti
kar so eni pridobili, so drugi izgubili. To velja tudi za
vsako povišanje delavskih plač: kajti vse, kar pridobi-
mo prizadeji delavci s povišanjem plač, jim vzame iz
žepa podražitev tozadnjih proizvodov. Iz tega sledi,
da se je denar, ki je potreben za zvišanje plač, ne sme
jemati iz žepov potrošnikov s povišanjem davkov ali z
zvišanjem cen.

NAJ BI IZPLACILA ZA ZVIŠANJE PLAČ, PENZIJI
IN PODPOR IZVRŠEVALA BANCA D'ITALIA, IN
SICER BREZPOVRATNO, TO JE ZASTONJ (GRA-
TIS).

Kje pa je poroštvo (garancija) za na ta način iz-
plačani denar? V nadprodukciji vendar!

DRAGO GODINA

»15. SEPTEMBER«

tovarna cementa in salonita

izdeluje:

1. PORTLAND CEMENT

2. AZBEST-CEMENTNE IZDELKE »SALONIT«

tlačne vodovodne cevi, kanalizacijske in dimne cevi, cevi za nama-
kanje s potrebnimi spojnimi deli.

razne oblike cevni sistemov po naročilu in načrtu.

Valovite in ravne plošče raznih dimenzij, oblik in barv za pokriva-
nje streh, za oblaganje sten in stropov.

Anhovo

Saopštenje

ODLUKOM RADNIČKIH SAVETA
PREDUZECA ZA IZVOZ
DRVETA I DRVNIH PROIZVODA

»JUGODRVO«

I ŠUMSKO — IZVOZNOG PREDUZECA

»RUDNIK«

IZVRŠENO JE SPAJANJE U PREDUZECE ZA
PRODAJU — IZVOZ I UVOZ DRVETA
I DRVNIH PROIZVODA

»JUGODRVO
- RUDNIK«

U BEOGRADU

Trg Republike broj 3-V.

Telefoni: 21-794 5, 6.

Generalni direktor: 27-846, 29-181

Tekući račun kod Jugoslovenske banke

za spolnu trgovinu broj 101-31 - 1-71

Pretstavnosti:

ZAGREB, Kaptol 21 - Telefon 37-483

SARAJEVO, Jug. Nar. Armije 43 - Tel. 35-04

LJUBLJANA, Gradišče 4 - Telefon 21-214

RIJEKA, Delta 4 - Tel. 34-81, 27-75

Stovarište:

SMEDEROVO, Dunav obala

Molimo sve dosadašnje i buduće poslovne
prijatelje preduzeća »Jugodrvvo« i »Rudnik«
da poklone svoje poverenje novom preduzeću

»JUGODRVO — RUDNIK«

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Ze nekaj časa je italijanski trg z živino uravnotežen. Cene so krepke. Lanji so v tem času cene živine znatno padle zaradi nezadostnega pridelka zelene krme, ki je prisilila marsikaterega živinorejca, da je prodal svojo živino v polnem času, ko je potrošnja mesa manjša in ko ponudba v znatni meri prevladuje nad povpraševanjem. Izboljšanje položaja na trgu s klovno živino letos, je pripisati dvema čimilem: večjemu pridelku sene in pripravi bodočnosti ugodne. Prva košnja je virila velike količine sene, čeprav je v nekaterih krajih deževje otežilo sušenje. Predvidevajo, da bo tudi druga košnja dobra.

ZITARICE

MILAN. Trda in mehka pšenica ne kvotirana; moka iz mehke pšenice tipa »00« 8200-8300, tipa »0« 7800-7900, tipa »1« 7200-7300, tipa »2« 6800-6900; moka za testenine tipa »0« 8700-9000; pšenični zdrob tipa »0« 11.400-11.500, tipa »1« 11.100-11.200; pšenični otrobi 4000-4100; koruza fina 5650-5750, srednje vrste 5050 do 5100, navadna 4900-5000; uvožena koruza 4550-4600; koruza moka fina 5900 do 6000, srednje vrste 5400-5500, navadna 5000-5200; inozemska riž 4000-4100; inozemski ječmen 4100-4300; inozemski oves 4900-5200; inozemsko proso 4100 do 4200.

Neoluščeni riž: Arborio 7000-8600; Vialone 7500-9100; Carnaroli 8000-9200; Gigante Vercelli 6800-7300; R. B. 7500 do 7900; Rizzotto 7200-7500; P. Rossi 7000-7300; Maratelli 7200-7300; Roncarolo in Ardizzone 6800-7000; Balilone 6500 do 6900.

Oljušeni riž: Arborio 13.500-14.500; Vialone 14-15.500; Carnaroli 17-18.000; R. B. 11.800-12.400; Rizzotto 11.300-11.600; P. Rossi 11.100-11.400; Maratelli 11.500 do 11.800; Roncarolo 10.700-10.800; Ardizzone 10.400-10.600; Balilone 10.300 do 10.600; riž krajne vrste 10.400-10.800.

ZIVINA

LUGO. Živina za rejo: krave 320 do 415.000 lir par; breje krave 400-550.000 par; junci 420-550.000 par; junci in junice 2-3 leta stari, 5 stotov težki 330 do 350.000 par; breje krave prve vrste 180-210.000 glava; telice, 2 stota težke 88-92.000; molzne krave 120-230.000 glava.

Klavna živina: voli, 6 stotov težki I. 295-340 lir kg, II. 240-290; krave, 6 stotov težke I. 290-335, II. 240-290; junci, 5 stotov težki I. 330-390, II. 280-320; teletka I. 440-540, II. 350-400.

Prasički do 25 kg 480-520, nad 25 kg 450-490; suhi prasički 360-420; prasički za rejo 100-150 kg 305-315, nad 150 kg 320 do 330 lir kg.

Vprežni konji 100-150.000 lir glava; konji za zakol I. 250-260 lir kg, II. 200 do 220; žrebeta za zakol 430-450; megi za vprego 60-70.000 lir glava, za zakol I. 180-200 lir kg, II. 140-150; vprežni osli 40-50.000 lir glava; osli za zakol 150-160 lir kg. Ovce 215-230 lir kg; jagnjeta 440-460 lir kg.

KRMA

MILAN. Seno majske košnje 2200 do 2300 lir stot; otava 2100-2200; detelja 2100-2200; stlačena slama 1200-1300. Pogache iz zemeljskih lesnikov 5500-5600; pogache iz tropin 1100-1200; koruzne pogache 4000-4100; lanene pogache 6700 do 6800; krmilna moka iz zemeljskih lesnikov 5300-5400, iz koruze 3850-3950, iz soje 5250-5900.

PERUTNINA

MILAN. Živi piščanci krajne vrste 800-850, zaklani extra 900-1000; madžarski zmrižnjeni piščanci 400-550; žive kokoši 550-600; inozemske kokoši 380-420; inozemske kokoši zaklane v Italiji 500 do 600; inozemske zmrižnjene kokoši 400-570; zaklane pegatke 900; zaklani golobi I. 900-1000, II. 850; inozemske zmrižnjene pure in purani 400-550; race 400-420, zaklane race 450-500; zajci 400 do 410, zaklani zajci s kožo 480-550, brez kože 480-600; danski zmrižnjeni zajci 650-660. Sveža jaja I. 22,50-23,50 lir jajce, navadna 21,25-21,75; inozemska sveža jaja 16-21 lir jajce.

MLEČNI IZDELKI

MILAN. Maslo iz smetane krajne vrste 665 lir kg; čajno maslo 710; sir grana proizv. 1957 lir 780-830, proizv. 1958 lir 680-720, svež 500-510, 30-60 dni star 510-530; sbrinž 1 mesec star 470-510, 3 mes. star 560-590; emmenthal svež 500-520, nad 3 mes. star 550-580; provolone 1 mesec star 480-510, nad 3 mes. star 530-550; gorgonzola svež 250 do 260, postan 420-450; taleggio 8 dni star 390-410, postan 450-460; taleggio in quartirolo svež 310-330, postan 410-430; crescenza svež 300-320, postan 390-400.

VALUTE V MILANU	10-6-59	22-6-59
Dinar (100)	97.—	96,50
Funt šter.	6000.—	5892.—
Napoleon	4425.—	4350.—
Dolar	620,60	619,70
Franc. fr.	126,60	126,45
Svicaški fr.	143,91	143,85
Funt šter. pap.	1744,37	1744,50
Avstrijski šil.	23,98	23,96
Zlato (gram)	704.—	704.—

BANKOVCI V CURIHU	22. junija 1959
ZDA (1 dol.)	4,30
Anglija (1 funt šter.)	12,07
Francija (100 fr.)	87,00
Italija (100 lir.)	69,25
Avstrija (100 šil.)	16,62
CSR (100 kron)	15,00
Nemčija (100 DM)	103,00
Belgija (100 fr.)	8,45
Svedska (100 kron)	82,50
Nizozemska (100 fl.)	113,90
Spanija (100 pezeta)	7,45
Argentina (100 pezeta)	4,45
Egipt (1 funt šter.)	8,175
Jugoslavija (100 din.)	55,00

OLJE

FIRENZE. Oljivo olje extra do 1% kisline 680-700 lir kg, do 1,50% kisline 620-660, do 4% kislin 590-620; oljivo olje dvakrat rafinirano tipa »A« 540-550, tipa »B« 485-500; prvovrstno semensko olje 360-365; olje iz zemeljskih lesnikov 395-400.

VINO

ALESSANDRIA. Črno namizno vino 4800-5300 lir hl; belo namizno 6000 do 6500; Barberato 6000-7000; Barbera extra 9000-10.000; Freisa extra 11.000; beli moškati 13.000 lir.

FORLI. Cene za stop/stot: navadno belo vino 430-450; črno vino 420-440. Cene veljajo za vrste vin od 9-12 stopinj.

ZELENJAVNA IN SADJE

MILAN. Nov česen 50-100; ohrovt 20 do 30; hela čebula 30, rdeča čebula 32 do 34; korenje 30-45; nov fižol 90-100; fižol v stročju 110-140; cikorkija 25-30; nov krompir 24-26; paradizniki 40-100; peteršilj 30-40; zelena 50-70; špinaca 30 do 50; bučice 25-80.

Marelice extra 200-220; sicilijanske marelice 70-80; češnje 40-90; breskve 25-110; jabolka Delicious 110-130; slive Fiorentina 40-80; pomaranče 100-180; limone 60-100.

PARADIZNIKOVA MEZGA

PARMA. Koncentrirana paradiznikova meza v sodih 95 lir kg; dvakrat koncentrirana meza v skatlah 200 g 170 lir kg, v skatlah 500 g 140, v skatlah 1 kg 130, v skatlah 5 kg 115, v skatlah 10 kg 110. Trikrat koncentrirana paradiznikova meza v skatlah 200 g 185, v skatlah 500 g 155, v skatlah 1 kg 145, v skatlah 5 kg 130, v skatlah 10 kg 125.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	2.6	10/6	22.6
Pšenica (stot. dol. za bušel)	184.—	184 ⁵ / ₈	186 ³ / ₄
Koruza (stot. dol. za bušel)	124 ⁷ / ₈	126 ³ / ₈	126 ¹ / ₂
NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)	32.—	32.—	31.50
Cin (stot. dol. za funt)	104.50	104.75	104.75
Swinec (stot. dol. za funt)	11.80	11.80	11.80
Cink (stot. dol. za funt)	11.—	11.—	11.—
Aluminij (stot. dol. za funt)	26.80	26.80	26.80
Nikelj (stot. dol. za funt)	74.—	74.—	74.—
Bombaž (stot. dol. za funt)	36.23	36.20	36.—
Zivo srebro (dol. za steklenico)	243.—	243.—	240.—
Kava (stot. dol. za funt Santos 4)	36.25	36.25	36.50
LONDON			
Baker (funt šter. za d. tono)	239.—	233 ³ / ₄	226 ¹ / ₂
Cin (funt šter. za d. tono)	786.—	789.—	788 ¹ / ₂
Cink (funt šter. za d. tono)	78 ³ / ₈	77 ⁵ / ₈	73 ¹ / ₄
Swinec (funt šter. za d. tono)	70 ¹ / ₂	69 ³ / ₈	70 ¹ / ₈
SANTOS			
Kava Santos D (kruzejrov za 10 kg)	424.90	420.90	426.—

V preteklem tednu se je splošno na mednarodnih trgih pokazala težnja cen navzdol. Popustile so cene bakra, kave, čokolade, sladkorja, bombaža in volne, medtem ko je cena čina ostala neizpremenjena. Okrepile so se cene kave in pšenice.

ZITARICE

V Chicagu je cena pšenice v tednu do 19. junija napredovala od 184 1/8 na 186 1/2 stotinke dolarja za bušel. Cene so krepkejšje, ker se je predsednik Eisenhower uprl predlogu, da bi odvečne zaloge pšenice sežgali in ker pričakujejo posredovanje vlade. Cena koruze je napredovala od 126 na 126 1/2 stot. dol. za bušel.

SLADKOR, KAVA, KAKAO

Cena sladkorja je zopet padla, in sicer od 2,80 na 2,78 stot. dol. za funt. Odbor za trgovino s sladkorjem je sklenil, da se nadalje znižati izvozne kvote. Kava je v New Yorku v pogodbi »M« napredovala od 40,10 na 44,45 stot. dol. za funt. Kakao je nazadaval od 33,72 na 33,64 stot. dol. za funt.

VLAČNA

Cena bombaža in volne so šibkejšje. V New Yorku je bombaž nazadaval od 36,20 na 36,05 proti takojšnji izročitvi. Nasade v Ameriki je poškodovano slabo vreme. Cena volne je v New Yorku v tednu do 19. junija popustila od 120 na 119 stot. dolarja za funt suinta, proti takojšnji izročitvi. V Roubaixu na Francoskem je cena popustila od 1275 na 1270 frankov za kg. V Avstraliji že zdaj napovedujejo obilno strižo.

KAVČUK

V New Yorku je cena kavčuka vrste latex RSS št. 1 popustila od 34% na 33% stot. dolarja za funt.

KOVINE

Baker je vnovič nazadaval, in sicer v New Yorku od 30,15 na 28,05 stot. dolarja za funt. Nazadovanje cene pripisujejo zlasti povečanju proizvodnje elektrolitičnega bakra v Združenih ameriških državah. V maju je proizvodnja dosegla 140.000 ton (aprila samo 98.000). Stare zaloge znašajo 12.000 ton. V Londonu je cena bakra proti takojšnji izročitvi padla od 232 1/2 na 224 funtov šterlingov za tono. Cena kositra je v New Yorku ostala neizpremenjena pri 101,50 stot. dolarja za funt. V Londonu je cena napredovala od 780 na 788 1/2 proti takojšnji izročitvi. Povpraševanje po cinu je veliko. Svetovna proizvodnja je marca nazadovala na 9.200 ton, medtem ko je v januarju znašala 11.000 ton. Cena cinka je v New Yorku ostala neizpremenjena pri 11, cena svinca pa pri 12 stot. dolarja za funt. Ne potrjuje se vest, da nameravajo ZDA povečati uvozni kontingent cinka in svinca, pač pa gre glas, da je neki ameriški senator predložil zakonski osnutek, po katerem bi uvozno pristojbino na svinec in cink zvišali za 4 stot. dol., ako bi cena tujega svinca padla izpod 11,50 stot. dol. za funt, cena cinka pa izpod 13,50. Antimon Laredo neizpremenjen pri 23 stot. dol. za funt, lito železo pri 66,41 dol. za tono, Buffalo pri 66,50; staro železo je napredovalo od 37,50 na 38,17 dol. za tono, cena živega srebra v New Yorku 242-244 (teden pred 245-249) dolarjev za steklenico (76 funtov).

Cene barvastih kovin v Zah. Nemčiji 19. junija v markah za 100 kg: Svince osnovna New York 110,68, osnovna Lon-

KOŽE

MILAN. Surove kože z repom; krave do 30 kg 340-355 lir kg, nad 30 kg 315-330; junci do 30 kg 360-380, 30-40 kg 320-330; voli 40-50 kg 270-280; bikji 190 do 210 lir.

Surove osoljene kože: teleta brez glave in parkljev do 4 kg 1030-1070, 3-6 kg 980-1030, 5-8 kg 850-890; žrebeta 480-500; konji 300-350; megi 200-230; osli 150-190; jagnjeta z belim krznom 840-900, z drugobarvnim krznom 700-750; ovni 550-570; kozlički 26-31 kg 2300-2400, nad 31 kg 2300-2400; kože 840-870 lir.

Suhe kože iz čezmorskih dežel: Cordova Sierra 400-420; Buenos Aires americanos 540-560, 10-11 kg 470-510; Capu suhe 490-510; Capu osoljene 420-440; Addis Abeba do 5 funtov 500-540; kože iz angleške Somalije 8-12 funtov 630-650.

POPER

MILAN. Cene popra od uvoznika do grosista l.c.o železniški vagon Milan. Poper črni vrste Sarawak special 875 do 895 lir kg; Malabar 910-960; Tellicherry 930-970; beli Mountok 1180-1230, Sarawak 1170-1220.

KAVA

TRST. Cene kave na viru proizvodnje: Rio N.Y. 5 lir 385 za kg fob; Rio N.Y. 3 lir 395; Santos extra prime g. g. 510; Victoria 5 g. g. 340; Haiti naravna XXX 45 dol. za 50 kg fob; Kostarika Atlantic 51,50 dol. fob; Ecuador superior extra 35,50 dol. fob; Gimmia 285 šil. za 50 kg cif; Moka Hodeidah 1 335 šil. pod istimi pogoji; Uganda oprana in prečiščena 245 šil. za cwt. cif; Indonesia Robusta 10-12% nečistoče 230 nizozemskih florintov za 100 kg cif; Malesia A.P./1 250 šil. za cwt., Malesia A.P./2 209 šil. pod istimi pogoji.

Na vprašanje, kakaj je bil zakon o bolniškem zavarovanju kmetov raztegnjen s takšno zamudo na Tržaško ozemlje, lahko odgovorimo z domnevo, da so bile na delu struje, ki so nasprotno našim domačim kmetovalcem in njihovim stanovskim organizacijam. To niso pravi kmetje, temveč veleposesniki, na katerih premoženju delajo drugi. Ti imajo svoje predstavnike tudi v Zbornici za trgovino, industrijo in kmetijstvo, ne pa naši kmetovalci, čeprav so v veliki večini na Tržaškem ozemlju. Vse kaže, da ni šlo v račun tem ljudem, da bi naši kmetovalci imeli lastne bolniške blagajne, v katerih bi prišla do izraza njihova volja. Takšno gledišče se je uveljavilo, sodeč po vseh znamenjih, tudi pri odločajočih vladnih organih. Za izgovor, da so lahko z raztegnitvijo zakona o bolniškem za-

don 81,49 do 81,46; cink East St. Louis 101,45; cink London 91,48 do 91,63; elektrolitični baker za prevodnike 269,75 do 272,75; svinec v kabliah 88-89; aluminij za prevodnike 225-227 DM za 100 kg.

Trgovina z mesom in Italija

Po podatkih Mednarodne organizacije za prehrano in kmetijstvo (FAO) se je svetovna trgovina z mesom lanske leto povečala v primeri s trgovino v letu 1957. Trgovina se je povečala, čeprav se je povprečna cena govedine in svinjine dvignila.

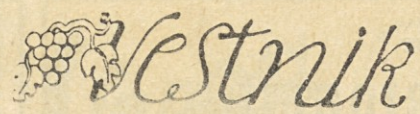
Med državami, ki so lansko leto močno povečale uvoz živine, so na prvem mestu Združene ameriške države in Italija. V zadnjih letih je Italija postala ena izmed največjih uvoznikov mesa. V letošnjem prvem tromesečju je Italija hotela ustaviti uvoz mesa iz držav, ki ne pripadajo Evropskemu skupnemu trgu, da bi podprla razvoj domače živinoreje. To da pri tem svojem gledišču ni mogla vztrajati. Holandska goveda opozarja vodstvo Skupnega evropskega trga prav na okolnosti, da se poraba mesa v Italiji veča. Po podatkih FAO se je mednarodni trg z mesom lanske leto močno napel ter je narastel uvoz mesa od 180.000 na 378.000 ton mesa. ZDA uvažajo predvsem govedino. Prekrbja Velike Britanije je naletela na težave, ker so Novozelandci svoje meso lahko dražje prodajali v Ameriko.

Avstrija je 13. junija popolnoma prekinila izvoz krav in bikov v Italijo. Pariški list »L'Information« poroča z Dunaja, da so avstrijske oblasti sprejele ta ukrep, ker je nazadaval uvoz mesa iz vzhodnih držav in ker so nastale težave glede določitve cen na notranjem avstrijskem trgu.

IZVOZ ŽIVINE IZ AVSTRIJE OMEJEN

Za časa turistične sezone nastajajo v Avstriji težave za izvoz živine, ker porabijo doma več mesa. Letos so se te še povečale, ker ni prispela živina iz vzhodnih držav v takšni količini, kakor je bilo obljubljeno. Zato je ministrstvo za kmetijstvo omejilo izvoz živine v tujino. Skrajšalo je vse izvozne kontingente ter ustavilo izvoz krav in bikov v Italijo. Izvozniki so morali sprejeti obvezo, da bodo boljše zalagali glavni trg na Dunaju. Hkrati proučujejo vprašanje cen, po katerih naj bi se meso prodajalo. V zadnjem času so menda izvozili mnogo vprežne živine, tako da so prijavili, kakor da gre za izvoz živine za zakol. Delavska zbornica je zahtevala, naj se sploh ustavi izvoz živine. Po uradnih podatkih je Avstrija v prvih treh mesecih tega leta izvozila za 131,3 milijona šilingov žive živine, uvozila pa za 39,1 milijona šilingov.

MANJ OLIVNEGA OLJA. Osrednji zavod za statistiko je objavil podatke o lanskem pridelku olivnega olja v Italiji. V lanskem kmetijskem letu so pridelali 14,1 milijona stotov oliv, to je za 29,8% manj kakor v prejšnjem letu. V oljarne so odprnili 13,9 milijona stotov; iz tega so proizvedli okrog 2,5 milijona stotov olivnega olja, to je za 28% manj kakor lani.

Ena sama bolniška blagajna Zakon o bolniškem zavarovanju kmetov prikrojen

»Uradni vestnik« generalnega vladnega komisarja (št. 17, z dne 11. junija 1959) prinaša tudi odlok št. 20, s katerim se raztegne na naše področje zakon o bolniškem zavarovanju neposrednih obdelovalcev zemlje (št. 1136 z dne 22. IX. 1954). O pomenu tega zakona za naše kmetovalce smo v »Gospodarstvu« poročali že večkrat (glej številki z dne 8. avgusta 1958 in 13. maja 1959).

Zakon o bolniškem zavarovanju kmetov je bil torej v veljavi drugod po Italiji že pet let. Tako je prišel za delavcem na vrsto tudi kmet. Najprej so zavarovali delavce, zaposlene v industriji, nato so razširili zavarovanje tudi na druge gospodarske stroke, kakor trgovino, obrt itd. Skrajni čas je bil, da se zavarovanje razširi tudi na kmete. Zato je razumljivo, da sta se Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov že takoj po uveljavitvi tega zakona v Italiji zavzeli za to, da se zakon raztegne tudi na Tržaško ozemlje. Predstavniki obeh organizacij so posredovali pri generalnem vladnem komisarju, ki je tudi obljubil, da bo zakon raztegnil na naše področje v najkrajšem času. O tem je bilo zlasti govora na zadnjem obnem zboru Kmečke zveze v Trstu 22. februarja tega leta.

Na vprašanje, kakaj je bil zakon o bolniškem zavarovanju kmetov raztegnjen s takšno zamudo na Tržaško ozemlje, lahko odgovorimo z domnevo, da so bile na delu struje, ki so nasprotno našim domačim kmetovalcem in njihovim stanovskim organizacijam. To niso pravi kmetje, temveč veleposesniki, na katerih premoženju delajo drugi. Ti imajo svoje predstavnike tudi v Zbornici za trgovino, industrijo in kmetijstvo, ne pa naši kmetovalci, čeprav so v veliki večini na Tržaškem ozemlju. Vse kaže, da ni šlo v račun tem ljudem, da bi naši kmetovalci imeli lastne bolniške blagajne, v katerih bi prišla do izraza njihova volja. Takšno gledišče se je uveljavilo, sodeč po vseh znamenjih, tudi pri odločajočih vladnih organih. Za izgovor, da so lahko z raztegnitvijo zakona o bolniškem za-

varovanju tako dolgo odlašali, so navajali, da bo kmečko bolniško zavarovanje zahtevalo od kmetov nove finančne žrtve, ker bo treba bolniške blagajne vzdrževati in plačevati upravno osebje.

To moramo imeti pred očmi, ko presojamo odlok generalnega vladnega komisarja, s katerim je bil zakon o bolniškem zavarovanju kmetov raztegnjen na Tržaško ozemlje. Zanimivo je namreč, da ni vladni komisar kratko uveljavil splošni italijanski zakon na našem ozemlju, temveč ga je prikril ter tako izkoristil vso svojo oblast, da namreč italijanske zakone prikril po svojem uvidevanju. Po odloku vladnega komisarja ne bodo imele posamezne občine svojih lastnih bolniških blagajn, pač pa bo obstajala samo ena pokrajinska blagajna za vse Tržaško ozemlje. Ako bo uprava te blagajne res dobro in ekonomično urejena, potem bodo stroški za njeno upravljanje res manjši, kakor bi bili stroški za neodvisne blagajne posameznih občin. To da na drugi strani je več razlogov, ki govorijo proti ustanovitvi ene same osrednje blagajne. Tako na primer bi bila bolniška blagajna v lastni občini kmetom mnogo bolj pri rokah medtem ko bodo zdaj morali hoditi v Trst; na drugi strani pa bi se pri vodstvu takšnih domačih občinskih blagajn naši kmetovalci lažje uveljavili. Ni dvoma, da so tiste struje, ki so nasprotno našemu kmetu delale na to, da se ustanovi enotna osrednja bolniška blagajna prav z namenom, da bi odrinile naše kmetovalce od uprave bolniškega zavarovanja ter bi se tako same lažje uveljavile.

S tem, da je bila ustanovljena samo ena osrednja kmečka bolniška blagajna, odpade torej pravica naših kmetov, da bi si sami izbrali vodstvo domače občinske blagajne — kakor se to dogaja drugod v Italiji — ter bodo morali voliti odbor ene same osrednje, to je pokrajinske blagajne. Po vsem tem ne bo po običajnih volilnih spisov, nad katerimi bi imeli domačini lahko

„Gondrand“
TRST - TRIESTE, VIA CARDUCCI 10
Telefon: 37-157
Telegrami: GOND RAND - TRIESTE
PODJETJE S POPOLNO USTREZAJOČO OPREMO ZA PREVOZ GOVEJE ŽIVINE, KONJ, PERUTNINE, MESA IN JAJO
Lastna obsejna postaja na Proseku (Gondrand Prosecco) s hlevi za počitek živih živali

AVTOPREVOZNI